

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

«Організація та методика аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства»

Студента 2 курсу, 4м групи,

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

спеціалізації «Фінансовий аналіз та аудит»

Станіщук Валерія

Андріївна

Науковий керівник

К.е.н.

Д.е.н.

Гоцуляк Володимир

Дмитрович

Гарант освітньої програми

д-р. екон. наук.; професор

Назарова Каріна

Олександрівна

Київ 2019

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Гоцуляк В.Д.		
2	Гоцуляк В.Д.		
3	Гоцуляк В.Д.		

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань, що їй належить розробити):

Вступ

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання

- 1.1. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства
- 1.2. Місце і роль аналізу в системі управління стійкості підприємства
- 1.3. Стан та перспективи розвитку підприємства сфери послуг в Україні

Висновок до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання

- 2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з питань дослідження
- 2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу стійкості підприємства
- 2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансової стійкості підприємства

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. Аналіз фінансової стійкості суб'єкта господарювання

- 3.1. Аналіз фінансово майнового стану ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС»
- 3.2. Аналіз рівня фінансової стійкості досліджуемого підприємства
- 3.3. Напрями щодо підвищення рівня фінансової стійкості та рекомендації по їх реалізації на ТОВ«КЛІМАТТЕХСЕРВІС»

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи (проекту)	Термін виконання етапів роботи (проекту)	
		за планом	фактично
1	Розробка плану ВКР		
2	Написання 1 розділу ВКР		
3	Написання 2 розділу ВКР		
4	Написання 3 розділу ВКР		
5	Написання вступу та висновків ВКР		
6	Представлення роботи на кафедру		
7	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів		
8	Попередній захист ВКР		

Дата видачі завдання «20» лютого 2018 р.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи

к.е.н. Гоцуляк В.Д.

Гарант освітньої програми

д.е.н. Назарова К.О.

Завдання прийняв до виконання студент-дипломник

Станіщук В.А.

Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Студентка Станіщук Валерія Андріївна виконала випускну кваліфікаційну роботу на актуальну тему обумовлену інтеграційними процесами в економіці, її стрімким розвитком, та трансформаційними процесами Української економіки, які призводять до дестабілізації економіки країни у зв'язку з цим, фінансова стійкість займає одне з ключових місць в формування нормального фінансового стану підприємств. Дане дослідження здійснювалося на матеріалах підприємства ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

Як за змістом, так і за формою представлена робота відповідає вимогам Вищої школи і Методичним вказівкам до виконання випускних кваліфікаційних робіт. Студентка зуміла показати на достатньому рівні як теоретичні знання, так і практичні навички з обліку, фінансового аналізу, незалежного аудиту та внутрішнього контролю, отримані впродовж терміну навчання. В роботі студентка дослідила стан і розвиток наукових досліджень та нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Студентка проаналізувала діяльність підприємства ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» за п'ять років (з 2014 р. по 2018 р.), опрацювала значну кількість нормативно-правових джерел та спеціальної літератури.

Позитивним моментом є те, що студентка змогла застосувати набуті теоретичні знання з обліку, фінансового аналізу, внутрішнього та зовнішнього контролю до об'єкта дослідження. В роботі є власна обґрунтована думка щодо особливостей та проблематики аналізу фінансової стійкості підприємств сфери послуг.

Представлена робота містить достатню кількість таблиць, графічного матеріалу, додатків тощо. В роботі наявні окремі неточності, які в цілому не знижують якісного рівня роботи.

Керівник _____

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу(проект)

Випускну кваліфікаційну роботу (проект) переглянуто.

Студентка Станіщук Валерії Андріївни може бути допущена до захисту цієї роботи (проекту) в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

К.О. Назарова

“ _____ ”

2019 р.

РЕФЕРАТ

Випускна кваліфікаційна робота на тему «Організація та методика аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства» виконана на матеріалах ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 64 найменувань, містить 9 таблиць, 8 рисунків та 6 додатків. Основний зміст випускної кваліфікаційної роботи викладено на 51 сторінках тексту.

Аналіз фінансової стійкості є необхідною умовою для забезпечення стабільного розвитку підприємства, запобігання можливого кризового становища, яке в подальшому може призвести до банкрутства.

Для збереження своїх позицій на ринку необхідно бути не лише адаптивним до мінливості економіки, а мати достатню стійкість, яка виступає захистом від впливу негативних факторів. Простіше кажучи фінансова стійкість повинна парирувати та нівелювати негативні наслідки як впливу зовнішніх факторів, так і внутрішніх. Проблемами організації та методики аналізу фінансової стійкості займалися вітчизняні вчені. На сьогоднішній день є активно досліджують питання перспективи розвитку та основних проблем фінансової стійкості підприємств сфер послуг. Найбільшу увагу приділили науковці М. Білик, М.Т Білуха, І.А.Бланк, Є. Брігхем, А.О. Єпіфанов, Т.П. Карлін, Н.В. Козаченко, Б. Колах, М. Коробов, Р.О Косторка, Л. Лахтіонова, А.А. Мазаракі, Є. В. Мних, С.В. Науменко, Г. Савицька, Є.М. Сич, В.В. Сопко, С.П. Ярошенко та ін. Незважаючи на велику кількість досліджень і публікацій щодо проблем організації та методики аналізу фінансової стійкості в силу трансформаційних процесів в економіці потребують постійного перегляду та формування кардинально нової думки щодо ролі стійкості в стимулюванні розвитку підприємства, що й обумовлює **актуальність** обраної теми випускної кваліфікаційної роботи.

Метою є розробка рекомендацій щодо вдосконалення механізму управління фінансовою стійкістю ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» та підвищення рівня його фінансової стійкості шляхом використання даних рекомендацій у діяльності підприємства

Для досягнення поставленої мети у процесі дослідження передбачається вирішення наступних **завдань**:

- дослідити сутність діяльності та перспективи розвитку підприємств в сфері послуг.

- визначити теоретико-методичні аспекти фінансового забезпечення підприємств сфери послуг
- зазначити організаційно-економічну характеристика ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» Солом'янського району м. Києва
- оцінити нормативно-правове регулювання аналізу фінансової стійкості підприємства
- проаналізувати облікове забезпечення фінансової стійкості підприємств сфери послуг
- дослідити перспективи розвитку суб'єкта господарювання на ринку послуг
- проаналізувати можливості впровадження альтернатив розрахунку фінансової стійкості підприємства

Об'єктом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю

« КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

Предметом дослідження є процеси аналізу та контролю показників фінансової стійкості підприємства.

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи полягає у припущенні, що використання комплексу відповідних методів та системного підходу до організації та аналізу фінансової стійкості підприємств дозволить удосконалити інформаційну систему управління та підвищити ефективність прийняття управлінських рішень.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на підставі дослідження теорії і практики бухгалтерського обліку, аналізу та контролю показників стійкості підприємств будуть розроблені та запропоновані рекомендації з їх удосконалення, спрямовані на підвищення ефективності діяльності досліджуемого підприємства.

Практичне значення полягає у спрямованості на вирішення актуальних проблем ефективного проведення аналізу та контролю стійкості суб'єкта господарювання в несприятливих умовах ринкової економіки. Висновки та пропозиції, здобуті в процесі дослідження, спрямовані на вдосконалення методики аналізу фінансової стійкості. Впровадження методичних розробок і рекомендацій у практичну діяльність підприємств дозволить підприємству покращити фінансовий стан підприємства, сформулювати їх оптимальну структуру балансу, а також отримувати максимальний ефект від управлінських рішень.

Публікації. За темою випускної кваліфікаційної роботи опубліковано наукову працю «Фінансова стійкість як один з показників фінансового стану підприємства» в збірнику наукових праць студентів.

Зміст роботи. У першому розділі оглянуто теоретичні засади фінансової стійкості підприємства в сфері послуг, перспективи та динаміку розвитку за останні роки ринку послуг в Україні. Розглянули економічну сутність поняття

фінансова стійкість та її вплив на фінансовий стан підприємства загалом. Вивчено роль аналізу в формування позитивної тенденції на підприємстві, його взаємозв'язок та вплив на управління стійкістю.

У другому розділі досліджено інформаційне забезпечення аналізу фінансової стійкості, досліджено особливості формування облікової та фактографічної інформації щодо аналізу стійкості підприємства, розроблено основні блоки організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

У третьому розділі досліджено методику аналізу фінансової стійкості підприємства в умовах використання сучасних інформаційних технологій, Проведено аналіз основних показників ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС», розглянуто особливості та джерела формування стійкості підприємства з використанням сучасних інформаційних технологій.

За результатами проведеного дослідження були зроблені висновки і пропозиції.

АНОТАЦІЯ

Станіщук В.А. «Організація та методика аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства»

Випускню кваліфікаційну роботу присвячено дослідженню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення організації та методики аналізу фінансової стійкості підприємств досліджуємого підприємства сфери послуг. Об'єктом дослідження є процес аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Предметом дослідження є методика та організація аналізу стійкості суб'єкта господарювання. В першому розділі розглянуті теоретичні засади та особливості формування поняття «фінансова стійкість». У другому розділі досліджено інформаційне забезпечення та фактографічну інформацію аналізу фінансової стійкості. У третьому розділі досліджено методику аналізу стійкості підприємства в умовах використання сучасних інформаційних технологій. За результатами проведеного дослідження були зроблені висновки і пропозиції.

Ключові слова: аналіз, фінансова стійкість, фінансовий стан, підприємство.

ANNOTATION

Stanishchuk V. "Organization and methodology of financial stability analysis of the enterprise"

The final qualification work is devoted to the study of theoretical provisions and the development of practical recommendations for improving the organization and methods of analyzing the financial soundness of service companies. The object of the study is the process of analyzing the financial stability of an entity. The subject of the study is the methodology and organization of the stability analysis of the entity. The first section discusses the theoretical foundations and features of the concept of "financial sustainability". The second section explores information support and factual information about financial stability analysis. The third section explores the methodology of enterprise sustainability analysis under the conditions of using modern information technologies. According to the results of the study, conclusions and suggestions were made.

Keywords: analysis, financial stability, financial condition, enterprise.

АНОТАЦИЯ

Станицук В. А. «Организация и методика анализа финансовой устойчивости деятельности предприятия»

Выпускную квалификационную работу посвящено исследованию теоретических положений и разработке практических рекомендаций по совершенствованию организации и методики анализа финансовой устойчивости предприятий сферы услуг. Объектом исследования является процесс анализа финансовой устойчивости предприятия. Предметом исследования является методика и организация анализа устойчивости предприятия. В первом разделе рассмотрены теоретические основы и особенности формирования понятия «финансовая устойчивость». Во втором разделе исследовано информационное обеспечение и фактографической информации анализа финансовой устойчивости. В третьем разделе исследовано методику анализа устойчивости предприятия в условиях использования современных информационных технологий. По результатам проведенного исследования были сделаны выводы и предложения.

Ключевые слова: анализ, финансовая устойчивость, финансовое состояние, предприятие.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу

студента II курсу, 6 м групи, заочної форми навчання, спеціальності «Облік і оподаткування», спеціалізації «Фінансовий аналіз та аудит»

Станіщук Валерії Андріївни

на тему: «**Організація та методика аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства**»

Випускна кваліфікаційна робота та її зміст відповідає завданню, сформульовані мета, об'єкт та предмет дослідження свідчать про актуальність теми.

1. Актуальність теми: Мінлива особливість економіки потребує постійного моніторингу показників функціонування та стану підприємства одним з ключових виступає показник фінансової стійкості підприємства. Позитивні показники стійкості свідчать про те, що підприємство зможе стабільно функціонувати за рахунок власних резервів навіть в несприятливих економічних умовах.

2. Новизна отриманих результатів полягає у вивченні проблем організації і вивченні методики аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання та розроблення пропозицій щодо удосконалення організації системи внутрішнього контролю та моніторингу на підприємстві, проведення заходів задля підвищення показників стійкості.

3. Використання сучасних методів дослідження. У процесі роботи використовувалися наукові методи дослідження такі як: аналіз, синтез, індукція та дедукція, метод експертних оцінок, порівняння та узагальнення – для розкриття теоретичних аспектів роботи.

4. Аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій. Виконана кваліфікаційна робота повністю відповідає обраній темі. Автор достатньо обґрунтувала вибір предмету, об'єкту і мети дослідження. В роботі подані ґрунтовні висновки та пропозиції щодо покращення організації і методики аналізу та контролю фінансової стійкості ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

5. Особиста участь студента у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів. Робота викладена науковою мовою, логічно й послідовно визначає мету та поставлені в роботі завдання. В роботі достатньо обґрунтоване поняття «фінансова стійкість». Автор опрацювала достатню кількість спеціальної та періодичної літератури, ознайомилась з нормативно-правовими актами.

6. Вміння студентки чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно його оформити. Випускна кваліфікаційна робота супроводжується таблицями, графіками, схемами, а також відповідає встановленим вимогам.

7. Ефект впровадження рекомендацій у практичній діяльності полягає в тому, що результати проведеного дослідження і рекомендації будуть застосовані на ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

8. Загальна оцінка виконання випускної кваліфікаційної роботи. В цілому зміст роботи відповідає темі. Принципових недоліків та зауважень немає. Проведені дослідження носять завершений характер і можуть бути представлені до захисту в ЕК.

Рецензент:

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та оподаткування

_____ (підпис)

Муковіз В.С.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання.....	10
1.1. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства.....	10
1.2. Місце і роль аналізу в системі управління фінансової стійкості підприємства.....	13
1.3. Стан та перспективи розвитку підприємств сфери послуг в Україні.....	17
Висновок до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання.....	20
2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з питань аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства.....	20
2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу фінансової стійкості підприємств.....	24
2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансової стійкості підприємства.....	28
Висновки до розділу 2.....	31
РОЗДІЛ 3. Аналіз фінансової стійкості суб'єкта господарювання.....	32
3.1. Аналіз фінансово майнового стану ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».....	32
3.2. Аналіз рівня фінансової стійкості ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».....	38
3.3. Напрями щодо підвищення рівня фінансової стійкості та рекомендації по їх реалізації на ТОВ«КЛІМАТТЕХСЕРВІС».....	45
Висновки до розділу 3.....	47
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Активний моніторинг показників підприємства їх аналіз та оцінка дозволяє формувати правильну стратегію подальшого розвитку суб'єкта попередження банкрутства та нівелюванні впливу негативних чинників як внутрішніх, так і зовнішніх на функціонування підприємства. Банки будують свою кредитну політику базуючись на фінансовій стійкості оскільки вона формує розуміння щодо його кредитонадійності. У свою чергу для інвесторів показник стійкості разом з показником платоспроможності та фінансового стану підприємства відіграє ключову роль, оскільки саме ці показники гарантують збереження їх вкладень. Гарні показники стійкості, а також платоспроможності підприємства виступають гарантом для кредиторів, щодо здатності підприємства своєчасно та в повному обсязі сплатити свої коротко-, довгострокові зобов'язання та фіксовані платежі доходами підприємства.

Особливого значення набувають кількісні та якісні показники, оскільки вони характеризують стабільність, надійність підприємства в ринкових відносинах. Рівень маневреності його фінансовими ресурсами для досягнення позитивного ефекту підприємницької діяльності. Саме тому важливим питаннями постають саме обґрунтування методики визначення та управління фінансовою стійкістю підприємства, основні критерії та показники її оцінювання, які враховують особливості ведення бізнесу на ринку послуг, визначення місця в аналізі підприємства та взаємозалежність фінансової стійкості з іншими показниками. Особливої уваги потребує виявлення закономірностей дії внутрішніх та зовнішніх факторів зміцнення фінансової стійкості вітчизняних підприємств. Отже, малодослідженим питанням залишається — саме за якими показниками фінансової стійкості можна найбільш повно та точно визначити ступінь фінансової стійкості підприємства особливо на підприємстві сфери послуг, оскільки це питання слабо вивчене.

Об'єкт дослідження: є процес управління фінансовою стійкістю ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

Предмет дослідження: Теоретико-методичні та прикладні аспекти управління фінансовою стійкістю ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» з метою визначення напрямків щодо їх покращення та вдосконалення.

Актуальність теми: Мінлива особливість економіки потребує постійного моніторингу показників функціонування та стану підприємства одним з ключових виступає показник фінансової стійкості підприємства. Позитивні показники стійкості свідчать про те, що підприємство зможе стабільно функціонувати шляхом використання власних резервів навіть в не сприятливих економічних умовах.

Метою дослідження: Розробка рекомендацій щодо вдосконалення механізму управління фінансовою стійкістю ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» та підвищення рівня його фінансової стійкості шляхом використання даних рекомендацій у діяльності підприємства

Завдання дослідження:

1. Дослідити сутність діяльності та перспективи розвитку підприємств у сфері послуг
2. Визначити теоретико-методичні аспекти фінансового забезпечення підприємств сфери послуг
3. Зазначити організаційно-економічну характеристику ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» Солом'янського району м. Києва
4. Оцінка нормативно-правового регулювання аналізу фінансової стійкості підприємства
5. Проаналізувати облікове забезпечення фінансової стійкості підприємств сфери послуг
6. Дослідити перспективи розвитку суб'єкта господарювання на ринку послуг
7. Проаналізувати можливості впровадження альтернатив методів розрахунку фінансової стійкості підприємства

Методи дослідження: є діалектичний метод пізнання та метод експертних оцінок. В процесі дослідження використовувались прийоми аналізу і синтезу,

порівняльний і економічний аналіз, графічний метод, методи економіко-математичного моделювання. Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп'ютерних технологій і програмного забезпечення.

Наукова новизна: В дослідженні розглянуто показники, завдяки яким можливо визначити рівень фінансової стійкості підприємства сфери послуг, що дозволить йому покращити показники фінансового стану через врегулювання та нівелювання негативного впливу та порушення фінансової стійкості.

Практична цінність: Дослідження дає змогу критично оцінити та проаналізувати ефективність проведення аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання на ринку послуг та визначити основні напрямки його подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогодні активно досліджують питання перспективи розвитку та основних проблем аналізу фінансової стійкості підприємств сфери послуг. Найбільшу увагу приділили науковці М. Білик, М.Т Білуха, І.А.Бланк, С. Брігхем, А.О. Спіфанов, Т.П. Карлін, Н.В. Козаченко, Б. Колах, М. Коробов, Р.О Косторка, Л. Лахтіонова, А.А. Мазаракі, Є.В. Мних, С.В. Науменко, Г. Савицька, Є.М. Сич, В.В. Сопко, С.П. Ярошенко та інші вчені.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТА
ГОСПОДАРЮВАННЯ**1.1. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства**

Для нормального функціонування підприємства необхідно враховувати безліч факторів та показників, які формують розуміння про те, що перешкоджає нормальній роботі та розвитку суб'єкта господарювання, а також можливості та потенціал, який надалі, буде використаний.

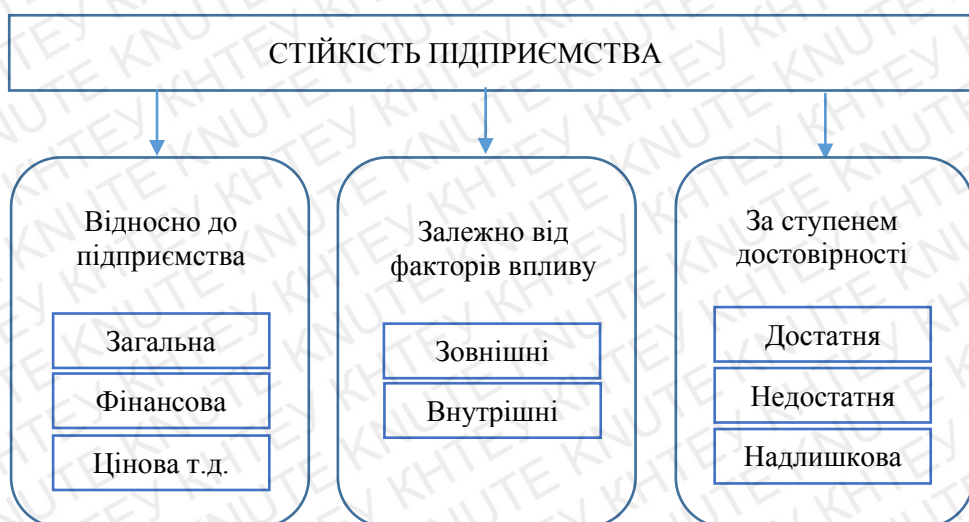
Фінансова стійкість не має однозначного визначення, вчені-економісти мають безліч підходів щодо розуміння суті стійкості які охоплюють безліч різноманітних показників в залежності від специфіки досліджуваного підприємства. На нашу думку, визначення фінансової стійкості В.В. Бочаровим більш чітке. Він стверджував: «Фінансова стійкість підприємства -це такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності за умови мінімального рівня підприємницького ризику». [9, с]

Функціонування підприємства в ринкових умовах передбачає формування та утримання показників стійкості не нижче певного (критичного) рівня. Конкурентне середовище вимагає формування такого рівня фінансової стійкості, який дозволить підприємству не лише нівелювати негативний вплив як зовнішніх так і внутрішніх чинників, а й бути конкурентоспроможним задля утримання своїх позицій на ринку.

Виходячи з цього, однією зі стратегічних цілей функціонування підприємства виступає забезпечення його фінансової стійкості.

На рівень стійкості впливає безліч факторів, які поділяються в залежності від сили впливу; факторів, які впливають, а також інших аспектів впливу, більш детально зображено на Рис 1.1.

Рис.1.1 Схема факторів впливу на фінансову стійкість підприємства.

Джерело: розроблено автором

Особливу увагу варто приділити саме загальній стійкості. Оскільки вона зображує рух грошових потоків, який забезпечує їх постійне надходження та перевищення над зобов'язаннями підприємства, та його витратами.

Головною умовою загальної стійкості виступає здатність підприємства вільно розвиватися як у внутрішньому так і в зовнішньому середовищі, що забезпечує гнучка структура фінансових ресурсів.

В процесі всієї його фінансово-господарської діяльності формується головна складова стійкості – фінансова стійкість підприємства.

Загалом на стійкість підприємства впливають різноманітні фактори:

- виробництво продукції та реалізація послуг з мінімальними прямими та не прямими витратами при достатньому рівні попиту;
- стійке становище підприємства на ринку;
- застосування передових технологій; кваліфіковані трудові ресурси; технічно-оснащене виробництво;
- економічні зв'язки з партнерами, а також пошук нових ринків збуту.
- показники кругообігу засобів;
- ефективність господарських і фінансових операцій [8].

Внутрішня стійкість виступає основним важелем її регулювання, оскільки підприємство має на неї вплив.

Внутрішня стійкість – це такий фінансовий стан підприємства, за якого забезпечується достатньо високий результат його функціонування. Фінансова стійкість відображає повне стабільне перевищення доходів над витратами, вільне маневрування грошовими коштами підприємства, здатність шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробництва і реалізації продукції, а також затрати на його розширення і оновлення [16].

Для виконання поставлених завдань з покращення фінансової стійкості підприємства перш за все необхідно розуміти взаємозалежність структурних елементів даного показника, а також складові її управління (див. додаток Д) завдяки яким можливий неопосередкований вплив на чинники, які позитивно чи негативно впливають на показники рівня стійкості підприємства.

Інформацію отриману з результатів аналізу фінансової стійкості підприємства використовують не лише менеджери для уникнення можливого банкрутства, а й кредитори, щоб пересвідчитися що підприємство здатне покрити свої зобов'язання (зазвичай виділяють саме поточні зобов'язання, оскільки для їх погашення необхідно мати достатньо ліквідних активів). До того ж зазвичай саме на показниках фінансової стійкості банки формують свою кредитну політику, формують думку про рівень кредитоспроможності суб'єкта господарювання. Для інвестиційної привабливості стійкість не поступається таким показникам, як платоспроможність, ліквідність підприємства, фінансовий стан. Необхідно зазначити, що чим вище фінансова стійкість підприємства, тим нижча ймовірність банкрутства, оскільки вплив ринкової кон'юнктури нівелюється.

В економіці виділяють чотири види фінансової стійкості такі, як:

- абсолютна стійкість, коли власні джерела формування оборотних активів покривають запаси і витрати. При цьому наявність власних джерел формування оборотних активів визначається за балансом підприємства як різниця між сумою джерел власних та порівняних до них коштів і вартістю основних фондів та інших необоротних активів;

- нормальний стійкий фінансовий стан, коли запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів і довгостроковими позиченими джерелами;
- нестійкий фінансовий стан, коли запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів, довгострокових позикових джерел, короткострокових кредитів і позик;
- кризовий фінансовий стан, коли запаси і витрати не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення (власних, позикових та ін.), підприємство перебуває на межі банкрутства [20].

Фінансова стійкість виступає як гарант платоспроможності, яка проявляється незалежно від ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів. З іншого боку це стан грошових ресурсів суб'єкта господарювання, що забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних сил при умові зберігання платоспроможності та кредитоспроможності за умов мінімального ризику для підприємства. До того ж фінансова стійкість залежить від рівня забезпеченості запасів і витрат власними та позиковими джерелами, формування співвідношення власних та позикових коштів, а також системи абсолютних та відносних показників.

1.2. Місце і роль аналізу в системі управління фінансової стійкості підприємства

Для збереження своїх позицій на ринку необхідно бути не лише адаптивним до мінливості економіки, а мати достатню стійкість, яка виступає захистом від впливу негативних факторів. Простіше кажучи фінансова стійкість повинна парирувати та нівелювати негативні наслідки як впливу зовнішніх факторів, так і внутрішніх.

Економічний аналіз – функціональна наука, основним призначенням якої є забезпечення потреб практики. Аналіз дозволяє виявити невикористані резерви суб'єкта господарювання на всіх стадіях його діяльності, знизити обсяг витрат, оптимізувати процес реалізації продукції (послуг), підвищити їх якість,

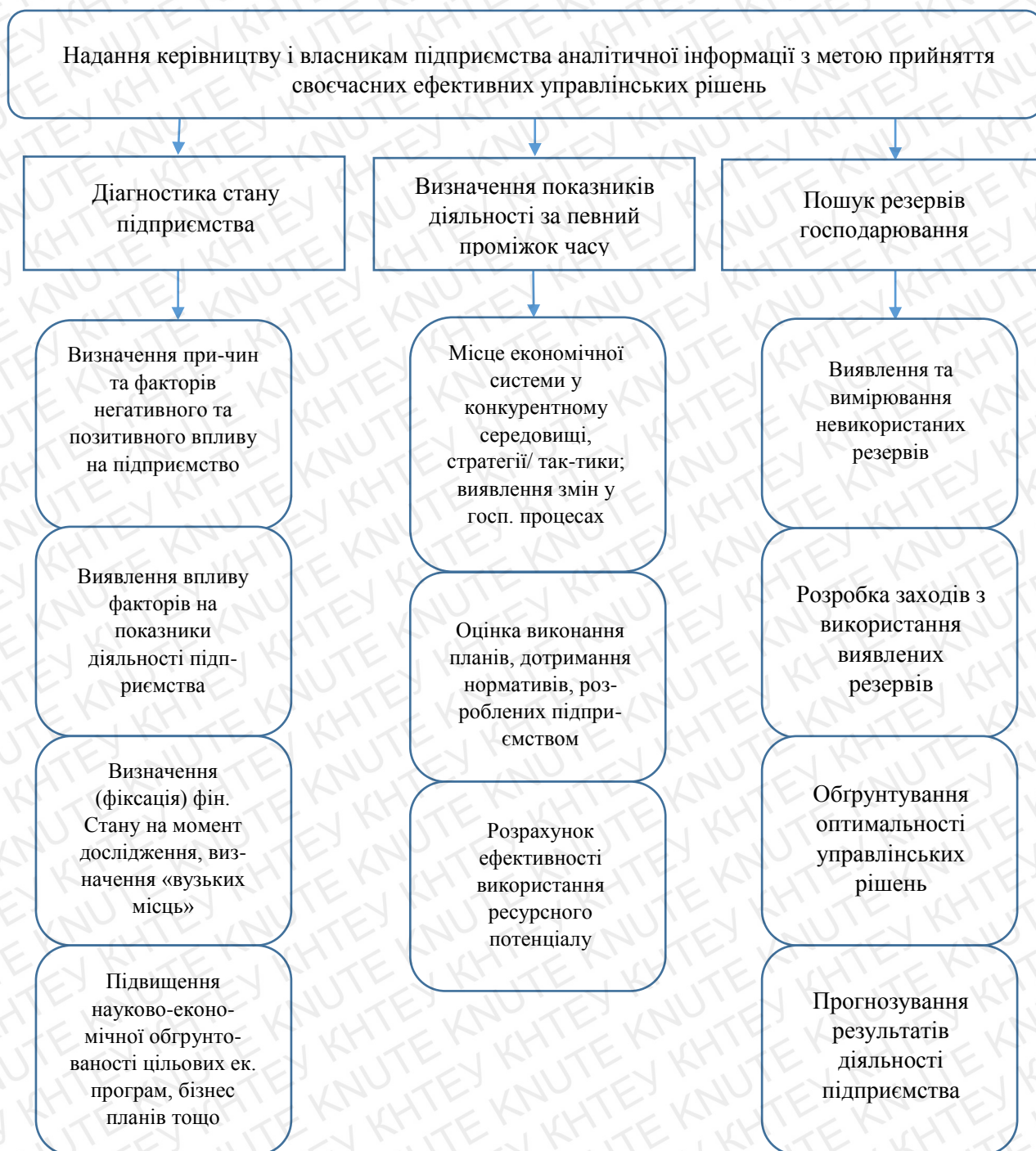

підвищення рентабельності підприємства, а також рівня його ліквідності, збільшення прибутку підприємства, розробка заходів, щодо їх оптимального використання за максимально позитивним ефектом. Для цього економічний аналіз розробляє методи, які дають можливість суспільству оцінити виконання підприємством їх вимог; методики оцінки результатів діяльності суб'єкта господарювання як складовою формування суспільного благоустрою; оцінює достовірність обліково-економічної інформації.

Аналіз показників стійкості дозволяє формувати правильну стратегію та напрямок розвитку підприємства, особливо відчутно це для підприємств сфери послуг. Із-за стрімкого розвитку економіки та технологічних інновацій деякі послуги стають не актуальними, тож підприємствам важливий пошук альтернатив, розрахунок обсягу витрат на міну на пряму діяльності, оновлення виробництва, навчання співробітників, пошук партнерів. Рівень доцільності використання ресурсів підприємства, пошук можливих альтернатив, а також дуже важливим є загальна величина витрат та співвідношення між постійними та змінними витратами.

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших складових фінансового аналізу. Підтвердженням цьому є наступне:

- фінансово стійке підприємство має перевагу перед постачальником і в залученні найбільш кваліфікованих кадрів;
- підприємство не має заборгованості перед державою, у вигляді сплати податків і внесків до соціальних фондів;
- підприємство не має заборгованість перед банками, у вигляді своєчасної й в повному обсязі сплати відсотків та погашення основної суми боргу;
- підприємство не має заборгованості перед страховими компаніями, у вигляді виплати дивідендів;
- підприємство не має заборгованості перед працівниками, у вигляді виплати заробітної плати, в повному обсязі й в установленний термін.
- в підприємстві зацікавлені потенційні клієнти, щодо довгострокового партнерства.

Рис. 1.2 Завдання економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання (фрагментарний розріз) [1]

Визначення місії, встановлення цілей і вибір стратегії є, управлінські рішення, що приймаються вищим керівництвом організації для вибору основних напрямків її розвитку та формування умов, які будуть сприяти стабільному функціонуванню суб'єкта господарювання та формування стабільних показників

фінансової стійкості підприємства, що дозволить йому розвиватися в подальшому.

Економічний аналіз тісно пов'язаний з усіма функціями управління підприємством (табл. 1.1)

Таблиця 1.1

Зв'язок економічного аналізу з функціями управління фінансовою стійкістю[]

<i>Функція управління</i> 1	<i>Характеристика зв'язку</i> 2
Планування - Економічний аналіз	За допомогою планування визначаються напрям і зміст діяльності підприємства, його структурних підрозділів та окремих працівників, чітка постановка яких впливає на проведення та результати проведеного аналізу. Аналіз попередніх планів безпосередньо пов'язаний з плануванням в майбутньому та можливу результативність показників. У свою чергу планування не може здійснюватися без проведення аналізу зовнішнього середовища.
Організація - Економічний аналіз	Організаційна структура підприємства як прояв організації на підприємстві постійно змінюється під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. Постійним є аналіз та оцінювання діючих організаційних структур з метою їх удосконалення. У свою чергу результати економічного аналізу визначають порядок організації діяльності підприємства в майбутньому.
Мотивація - Економічний аналіз	При застосуванні мотиваційних засобів слід чітко проаналізувати, чи доцільні вони для підвищення ефективності праці та всього виробничого процесу в цілому, що впливає на фінансовий стан підприємства та на його стійкість (запобігання недоцільних витрат на мотиваційні заходи). Отримані результати економічного аналізу відображають картину діяльності підприємства та спонукають працівників до підвищення продуктивності праці
Контроль - Економічний аналіз	Здійснення контролю неможливе без економічного аналізу використання ресурсів (трудових, матеріальних, фінансових) підприємства за звітний період. Наступний аналіз проводиться, враховуючи здійснені контрольні дії в попередньому періоді та оцінює їх ефективність.
Координація - Економічний аналіз	Координація або регулювання робіт тою чи іншою мірою передбачає використання форм і методів економічного аналізу, а також тісно пов'язана з оперативним аналізом зробленого. Чітко організована аналітична робота є одним з основним фактором, який впливає на ефективне виконання поставлених завдань такої функції управління як координація.

Тож аналіз дозволяє оцінити і контролювати обрану стратегію для покращення показників стійкості підприємства. Етап оцінки і контролю реалізованої стратегії пов'язаний з постійним виявленням нових обставин,

зміною факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на організацію, що призводить до постійного коригування обраної стратегії.

Тож, для аналізу діяльності підприємства необхідно мати відповідні джерела інформації, які розкриють сьогоденний стан та допоможуть побудувати оптимальний варіант розвитку підприємства на майбутнє для програвання максимальної кількості варіантів розвитку подій та обрання максимально вигідної стратегії для підприємства на певний період часу для його нормально функціонування та покращення економічних показників, які в свою чергу впливають на рівень інвестиційної привабливості підприємства та його конкурентоспроможність на ринку.

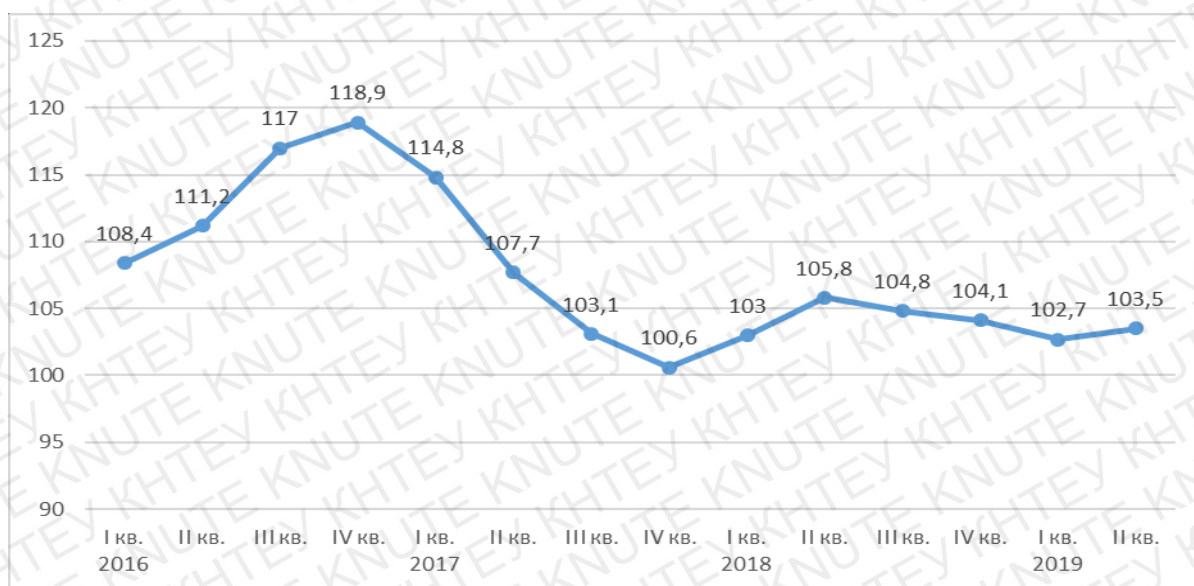
1.3. Стан та перспективи розвитку підприємств сфери послуг в Україні

Стрімке зростання актуальності сфери послуг пов'язаний не тільки з трансформаційними процесами в світі, а й зі збільшенням попиту з боку споживачів. Сфера послуг вельми молода і все ще знаходиться у фазі формування не тільки конкретних економічних понять, а й у самої її суті. Розмаїття послуг, що надаються на ринку змушує визнати, що шаблони ведення обліку і аналізу втрачають свою актуальність оскільки в залежності від цілеспрямованості, потенційних клієнтів, особливості ринку, актуальності послуги підприємство формує свою унікальну структуру показників, факторів впливу та джерела грошових потоків, тощо. У зв'язку з цим виникає потреба окреслити коло цілей, потреб, ключових елементів економічної сутності послуги в сучасних умовах господарювання на теренах нашої держави.

Світова тенденція робить велику ставку на сферу послуг (особливо на інтернет-торгівлю). В світі ринок послуг є одним з основних «годувальників» ВВП країн. А оскільки закріплений за Україною статус «сировинної держави» помітно гальмував розвиток національної економіки він поступово відходить на другий план. Економісти зазначають, що в 2025-2050р. саме сфера послуг буде основною статтею доходу, про що може свідчити швидке зростання частки сфери

послуг в структурі ВВП України по галузям, до того ж, частка торгівлі у ВВП України займає близько 14%, і це найбільший сектор економіки

Державна служба статистики зазначає, «... у II кварталі 2019р. обсяг послуг, реалізованих підприємствами сфери послуг споживачам, становив 221,1 млрд. грн, або у порівнянних цінах 103,5% від обсягу відповідного періоду 2018р. При цьому послуги, реалізовані населенню, становили 21,7% від загального обсягу реалізованих послуг.»[16]

Рис. 1.3 Темпи зростання (зниження) обсягу реалізованих послуг (у % до відповідного кварталу попереднього року в порівнянних цінах)

Джерело: розробка автора на основі [16]

Ринок послуг є одним з найпривабливіших для підприємців, особливо для малого бізнесу оскільки не потребує значного стартового капіталу. Дає можливість швидкого відновлення вкладень, зниження рівня безробіття, а також, що не мало важливо, формує перспективи для висококваліфікованих працівників, що знижує показник відтоку кадрів з країни. Загалом основними вимогами для послуг є:

- 1) кваліфіковані кадри;
- 2) актуальність послуг.

Характерними особливостями ринку послуг в Україні виступають :

- 1) динамічний розвиток за рахунок інновацій та еволюції потреб споживачів, що надає резерви для розширення його видового різноманіття;
- 2) стрімке нарощування обсягів реалізації послуг;
- 3) ефективне функціонування як малих підприємств, фізичних осіб підприємців (особливо в ІТ-сфері та фрілансу), так і ТзОВ чи ПАТ;
- 4) залежність розвитку малого підприємництва на ринку послуг від уваги та фінансової підтримки держави у вигляді зниження податкового тиску, а також дотацій, грантів.

Однак проблеми економічного розвитку, недостатнє фінансування державного і місцевих бюджетів унеможливають стабільне зростання обсягу реалізованих послуг. Сьогодні основні складнощі сфери послуг формуються із-за знецінення гривні, зростання цін та макроекономічна нестабільність.

Стимуляція та підтримка ринку послуг зі сторони держави дозволить не лише стабілізувати та покращити національну економіку, а й вирішити ряд проблем: безробіття, відтоки кваліфікованих кадрів з країни, дозволить покращити загальний стан економіки країни, збільшити внутрішній ВВП України, трансформувати галузеву приналежність та відійти від промислової направленості, яка визначає Україну, як лише постачальника сировини залишаючи її в економічних аутсайдерах.

Висновки до розділу 1

У першому розділі оглянуто теоретичні засади фінансової стійкості підприємства в сфері послуг. Проаналізована перспективи та динаміка розвитку за останні роки ринку послуг в Україні. Розглянули економічну сутність поняття фінансова стійкість, яка виступає як гарант платоспроможності, яка проявляється незалежно від ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів.

Було розглянуто вплив стійкості на фінансовий стан підприємства загалом. Вивчено роль аналізу в формування позитивної тенденції на підприємстві, його взаємозв'язок та вплив на управління стійкості.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з питань аналізу фінансової стійкості діяльності підприємства

В час стрімкого розвитку життя економіка теж не стоїть на місці, це проявляється в поглибленні найпростіших понять, їх модернізації та трансформуванні. Питання фінансової стійкості підприємства розглядали як іноземні, так і вітчизняні вчені-економісти такі, як: Є. В. Мних, Р.О Косторка, М.Т Білуха, І.А.Бланк, Є. Брігхем, А.О. Єпіфанов, Т.П. Карлін, Б. Колах, Н.В. Козаченко, А.А. Мазаракі, С.В. Науменко, Є.М. Сич, В.В. Сопко, С.П. Ярошенко.

На сьогоднішній день методологічне забезпечення оцінки фінансової стійкості має неймовірне різноманіття. Вчена так и не зійшлися в єдиній думці щодо підходу та інструментів проведення її аналізу та, найголовніше, не існує єдиного визначення поняття фінансова стійкість підприємства що потребує подальшої теоретичної розробки проблеми та вказує на її актуальність.

Більшість з підходів розроблені для промислових та торгових підприємств та не враховують специфіку функціонування підприємств інших галузей (сфер), особливо підприємств сфери послуг.

Варто зазначити, що в економічній літературі існує багато визначень терміну «фінансова стійкість». Попри різноманітність визначення його терміну, їх сутність зводиться до того, що фінансова стійкість виступає комплексною категорією, яка характеризує стан, структуру та напрямки використання фінансових ресурсів підприємства, здатність його виконувати свої зобов'язання, а також ступінь захищеності капіталу від фінансових ризиків та можливість забезпечення таку стійкість, яка зумовить його подальше розширення та розвиток. Особливо важливий цей показник саме для підприємств сфери послуг оскільки попит на них не має достатньо стійкого характеру та залежить від

характеристик послуги та її актуальності, що зумовлює до постійної адаптації, розвитку, підвищення якості наданих послуг, не менш важливим для підприємств сфери послуг є рівень кваліфікації працівників, а також постійне підвищення рівня їх знань. Детальніше розглянемо думки щодо визначення поняття «фінансова стійкість підприємства» (див. табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Сутність поняття «фінансова стійкість»

Автор	Визначення поняття «фінансова стійкість»
М. С. Абрютіна, А. В. Грачов [1, с. 35]	Надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів
В. В. Бочаров [2, с. 3]	Такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності за умови мінімального рівня підприємницького ризику
М. Я. Коробов [3, с. 276]	Досягнення підприємством позитивних параметрів діяльності та ефективне розміщення його фінансових ресурсів
Л. А. Лахтіонова [4, с. 221]	Такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торговельної діяльності, а також затрати на його розширення і оновлення
Г. М. Лиференко [5, с. 135]	Такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподілу та використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні плато - і кредитоспроможності в умовах певного рівня ризику
Г. В. Савицька [6, с. 3]	Здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігаючи рівновагу своїх активів і пасивів в мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, що гарантує його постійну платоспроможність і інвестиційну привабливість в умовах допустимого рівня ризику
Г. Г. Старостенко, Н. В. Мірко [7, с. 151]	Фінансовий стан підприємства, що характеризується ефективним формуванням, розміщенням та якісним використанням фінансових ресурсів для забезпечення фінансової стабільності

Тож, при визначенні поняття стійкості економісти виділяють кілька підходів С. Пілецька за результатами аналізу багатьох визначень економічної стійкості підприємства в економічній науці, виділяє чотири підходи до розгляду цього поняття. «...можливо виділити чотири підходи, щодо сутності фінансової стійкості підприємства, це:

- економічна стійкість як забезпечення рентабельного, ефективного функціонування, основа досягнення конкурентних переваг;
- економічна стійкість як здатність адаптуватися до змін умов господарювання;
- економічна стійкість як стан функціонування, який характеризується динамічною рівновагою економічної системи та її ефективним розвитком;
- ототожнення поняття економічної і фінансової стійкості» [11]

Але на нашу думку доцільно додати ще один підхід – «економічна стійкість як забезпечення достатнього рівня платоспроможності та ліквідності підприємства» оскільки саме із-за низьких показників ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання вірогідно потрапити в кризове становище, що в подальшому може призвести до банкрутства. Також автори виділяють різні показники, які входять в поняття фінансової стійкості підприємства (див. табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Показники оцінки фінансової стійкості на думку вітчизняних та зарубіжних авторів [22]

Автор	Показник
1	2
Ю.С. Цал-Цалко	18 коефіцієнтів, серед яких маневреність власного капіталу, коефіцієнти фінансової залежності, концентрації залученого капіталу, залучених джерел у необоротних активах, довгострокового залучення позикових коштів, довгострокових зобов'язань, коефіцієнт поточних зобов'язань, співвідношення власного і залученого капіталу (фінансування), забезпечення власними коштами, коефіцієнт фінансової стабільності, фінансового левериджу, забезпечення запасів робочим капіталом, забезпеченості оборотних активів робочим капіталом.
М. Д. Білик	7 показників: фінансова автономія, фінансова залежність, фінансовий ризик, маневреність власного капіталу, структура покриття довгострокових вкладень, довгострокове залучення коштів, фінансова незалежність капіталізованих джерел.
М.С. Кроленко	5 груп показників фінансової стійкості у частині одержання та використання грошових активів підприємства: забезпеченість підприємницької діяльності власними коштами підприємства; забезпеченість підприємства позиковими коштами; платоспроможність та кредитоспроможність підприємства; структура джерел формування та ефективність використання основного і оборотного капіталу підприємства; рентабельність капіталу підприємства
Г. Ілясов	2 показника: відношення власного капіталу до всіх пасивів, відношення власного капіталу до позиченого капіталу

Необхідно зазначити, що фінансовий аналіз підприємства регулюють нормативно-правові документи різного рівня (рис. 2.1):

Рис. 2.1 Нормативно-правове забезпечення контролю і аналізу фінансової стійкості підприємств сфери послуг.

Джерело: розробка автора на основі [34]

Особливу увагу варто приділити Міжнародним принципам та інструкціям щодо внутрішнього контролю, оскільки до них входять Рекомендації Міжнародної федерації бухгалтерів, рекомендації дипломованих бухгалтерів Англії та Уельсу, Інструкції їх внутрішнього управління Торнбува (Великобританія), Декларація Європейського форуму з корпоративного управління щодо управління ризиками і внутрішнього контролю тощо [34].

Аналіз нормативного забезпечення свідчить, що міжнародні та національні стандарти (бухгалтерського обліку та звітності) складають основу для здійснення контролю та аналізу фінансової стійкості підприємства.

Провадження Міжнародних стандартів та практик є перевагою, оскільки із-за активних інтеграційних процесів в країні ведення бізнесу теж трансформується.

Недержавну нормативно-правову базу формують в середині підприємства спираючись на потреби та пріоритети, які воно переслідує. В залежності від специфіки ринку. А також функціонування суб'єкта господарювання формується перелік показників, які мають прямий вплив на результати фінансової діяльності підприємства (звіти підрозділів, оперативний аналіз, результати підрозділу внутрішнього контролю тощо.).

Тож, хоча пріоритетними залишаються Національні стандарти, Міжнародні несуть в собі рекомендаційний характер. Оскільки інформація, сформована відповідно їх вимог формує більш об'єктивну та більш достовірну картину ніж на базі лише національних стандартів. Тож поєднання Міжнародних та Національних стандартів та грамотне формування внутрішніх даних з акцентуванням на особливих потребах підприємства виступає базовим інструментом для здійснення аналізу фінансової стійкості та її контролю.

2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу фінансової стійкості підприємства

Для отримання коректних даних при проведенні аналізу рівня стійкості підприємства важливе значення відіграє достовірність та правдивість наданої фактографічної інформації, не менш важливим є її повнота.

Фактографічна інформація - сукупність узагальнених фактів. Без їх аналізу (фактографічних відомостей, фактографічних даних, фактографічних записів). Під фактом розуміються будь-які відомості, які після вилучення їх із контексту зберігають самостійне значення. Таким чином, факт - це конкретні одиничні достовірні дані. Саме такі відомості надаються користувачу у відповідь на фактографічні запити [30].

Виходячи з цього фактографічна інформація- це відомості як фактографічного характеру, так і теоретичного чи оціночного. Загалом

фактографічною інформацією може бути інформація, яку можливо «вирвати» з контексту при цьому вона не втратить свою інформаційність, збережена та підлягає пошуку в тій чи іншій інформаційній системі.

Основним джерелом інформації фінансового стану підприємства виступають форми фінансової звітності (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Інформаційні джерела аналізу фінансової стійкості підприємства[31]

Форми фінансової звітності	Інформаційні дані
Звіт про фінансовий стан (Баланс) (ф. № 1)	Контрольовані економічні ресурси підприємства та джерела їх формування
Звіт про фінансові результати (ф. № 2)	Фінансові результати діяльності підприємства, його доходи та витрати
Звіт про рух грошових коштів (ф. № 3)	Акумуляування та рух грошових коштів
Звіт про власний капітал (ф. № 4)	Величина та зміни у складі власного капіталу протягом звітного періоду
Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5)	Облікова політика, уточнювальна інформація, відповідно до вимог П(С)БО, забезпечення зрозумілості статей обліку завдяки їх деталізації

Джерелом даних для фінансової звітності є бухгалтерські данні та данні статистики. Бухгалтерський облік відображає формування фінансових показників підприємства виходячи з фінансово-господарських операції та ресурсів підприємства. Статистичний облік узагальнює інформацію про господарські процеси підприємства та формує загальноекономічну інформацію про стан галузі. Вона базується на даних бухгалтерського, оперативного та вибіркового обліку.

Оперативний облік використовується для формування даних про окрему ланку діяльності підприємства. Оперативний облік використовується для формування даних про окрему ланку діяльності підприємства. Основне завдання оперативного обліку- забезпечення оперативного отримання інформації щодо змін, які відбулися по відношенню до об'єкту, який потребують постійного контролю.

Вибірковий облік-вибіркова інформація, яку отримують з інвентаризаційних перевірок, перевірок вибіркового характеру, а також спостереження за первинними об'єктами суб'єкта господарювання.

До фактографічної інформації також входить управлінські звіти, планова та прогнозна інформація, яка міститься в бізнес-планах, фінансових планах,

інвестиційних проектах, кошторисах. Дана інформація формується суб'єктами господарювання, виходячи з можливостей їх розвитку, як на момент проведення аналізу, так і в перспективі, вимог чинного законодавства України та Міжнародних стандартів (якщо підприємство має іноземний капітал чи співпрацює з нерезидентами), відповідних директивних документів та з урахуванням нормативів, які не мають директивного характеру, а також іншої довідкової інформації.

До додаткових джерел фактографічної інформації входить- позаоблікова інформація (накази, доповідні та пояснювальних записки, протоколи виробничих нарад і зборів колективу, акти ревізій та перевірок, аудиторські висновки)[61].

Інформаційні елементи необхідно враховувати комплексно, розуміючи причини їх формування, а також можливі наслідки. Інформація повинна бути адекватною та релевантною, щоб бути корисною та зрозумілою, своєчасною. Дуже важливим фактором є конфіденційність інформації, а також грамотно сформована структура та ієрархія показників, а також методи проведення аналізу задля отримання достовірних та максимально наближених до реальності показників. Від точної ідентифікації фінансового стану підприємства, від правильного вибору вимірювачів його прояву, тобто системи індикаторів, залежить ступінь адекватності оцінювання та аналізу фінансово-економічних процесів підприємства.

На підприємстві необхідно постійно здійснювати моніторинг фінансово-економічних процесів із метою виявлення ознак їх нарощування або виснаження. У процесі проведення моніторингу фінансово-економічних процесів обов'язково необхідно враховувати галузеві особливості та стадію життєвого циклу, на якому знаходиться підприємство.

Основними джерелами інформації для проведення оцінювання та аналізу фінансового стану, фінансових результатів, ефективності використання фінансових ресурсів, кредитоспроможності, інвестиційної привабливості підприємства є фінансова звітність підприємства, а саме: Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів та Звіт про власний капітал.

Баланс є основою для проведення аналізу фінансового стану підприємства, а Звіт про фінансові результати дає змогу проаналізувати структуру доходів і витрат підприємства та визначити основний фінансовий результат його діяльності – прибуток [29].

Фінансова звітність – важливий інструмент управління фінансовими процесами та явищами на підприємстві. Основною базою для проведення фінансового аналізу на підприємстві є результати бухгалтерського обліку, який, у свою чергу, можна уявити як безперервний уніфікований процес бухгалтерського оформлення господарських операцій про стан майна та зобов'язань підприємства.

Правильність та чіткість оформлення фінансової звітності є передумовою ефективно проведеного фінансового аналізу та оптимізації прийнятих управлінських рішень. Таким чином, фінансові звіти, підготовлені за загальноприйнятими стандартами, надають типовий перелік інформації про діяльність підприємства, відповідають запитам більшості користувачів і надають останнім певні можливості для проведення фінансового аналізу і надання об'єктивних прогнозів.

Для прийняття управлінських рішень задля підвищення показників фінансової стійкості підприємства його керівництво може сформувати внутрішні звіти та вести статистичні данні для більш повного розуміння становища враховуючи специфіку галузи та особливостей суб'єкта господарювання, причин виникнення позитивного та негативного впливу, нівелювання слабких місць, раціональне використання внутрішніх резервів підприємства, а також коригування показників. Які прямопропорційно впливають на коливання стійкості підприємства.

Саме за допомогою контрольно-аналітичної інформації можна виявити негативні тенденції та відхилення від цільових векторів розвитку, спрогнозувати пріоритетні завдання в усіх сферах діяльності та оцінити параметри фінансової стійкості підприємства сфери послуг. Необхідність постійного вдосконалення масиву інформації щодо діяльності підприємства вимагає упорядкування та

систематизації фактографічної інформації, формування пріоритетних даних, які повною мірою відображають картину стану підприємства.

2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансової стійкості підприємства

Організаційно-інформаційної моделі є однією з передумов при формуванні та розробці певної стратегії управління підприємством. Модель- це обрання раціональної системи економічних показників, в якій останні знаходяться в певній субординації і взаємозв'язку, найбільш точно відображають економічну дійсність і сприяють активному впливу на неї [38].

Аналіз організаційно-інформаційної моделі дозволяє формувати розуміння про слабкі місця у операційній діяльності підприємства, визначити обсяг його внутрішніх резервів і потенційні можливості, які дають змогу підвищити ефективність діяльності підприємства, дати об'єктивну оцінку результатам господарської діяльності та, згідно з цими даними, розробити ефективну стратегію функціонування суб'єкта господарювання.

Зміст аналізу стійкості підприємства передбачає всебічний аналіз здатності підприємства зберігати заданий режим функціонування ґрунтуючись на фінансово-економічних показниках. Фінансова стійкість можна характеризувати, як результуючу категорію, яка характеризує загальний рівень стійкості роботи підприємства в цілому й рівень та ефективність його адаптації до змін зовнішнього та внутрішнього середовища. Оскільки підприємство не має ніякого впливу на зовнішні фактори такі, як:

- рівень платоспроможності споживачів;
- економічні умови господарювання;
- стан економіки країни;
- особливості політики держави (економічної та фінансово-кредитної);
- рівень інноваційного розвитку в державі.

Оскільки на зовнішні фактори підприємство не має ніякого впливу,

його основним завданням виступає корекція внутрішніх чинників, які в свою чергу і формують загальну картину фінансової стійкості.

Для успішного функціонування підприємства необхідно особливу увагу приділяти складу та структурі продукції чи послуг, що створює підприємство. Особливу увагу необхідно приділити технологічному рівню та рівню якості наданих послуг чи виготовленої продукції, це безпосередньо впливає на фінансовий результат та в решті решт на фінансову стійкість підприємства.

При цьому змістом аналізу фінансової стійкості для управління є забезпечення просування підприємства згідно з програмою розвитку через оптимізацію управління реалізації своїх послуг, а також унеможливлення та запобігання можливому банкрутству.

Сутність аналізу стійкості підприємства полягає у встановленні та вивченні ознак, вимірюванні основних характеристик, що відображають стан господарської бази підприємства в прогнозі відхилень від нормальних параметрів роботи і запобігання подібних порушень.

Мета аналізу фінансової стійкості підприємства – на основі отриманих результатів після проведення аналізу виявивши та раціонально використавши внутрішні ресурси підприємства таким чином підвищити ефективність його роботи, покращити його платоспроможність, зменшити тиск зобов'язань, а також в період кризових процесів сформулювати доцільно стратегію для попередження критичного стану нездатності покрити свої зобов'язання та недопущення банкрутства, яке може бути спричинене нездатністю відповідати за свої зобов'язання.

Предметом аналізу господарської діяльності підприємства є його господарська діяльність, кінцеві фінансові результати, результати оцінки стану і використання ресурсів.

Об'єктом дослідження є саме підприємство та його структурні підрозділи.

Суб'єктами аналізу можуть виступати як внутрішні так і зовнішні користувачі інформації. До зовнішніх належать: страхові компанії, державні органи (органи статистики для формування статистичних даних по галузі, органи

контролю за діяльністю підприємств) консалтингові та аудиторські фірми, громадські організації та фонди, які зацікавлені в результатах опосередковано (в деяких випадках змушені захищати внутрішні дані підприємства та не можуть їх розголошувати чи оприлюднювати), банки (для формування розуміння щодо кредиторської надійності підприємства та формування до нього кредиторської довіри). Також до зовнішніх користувачів можна віднести періодичні видання, які спеціалізуються на економічній сфері чи використання даної інформації для дипломних, наукових, докторської проектів. Користувачі, які безпосередньо зацікавлені в результатах аналізу користувачі інформації (керівництво і аналітичні служби підприємств, власники).

Згідно з визначеними предметом та об'єктом аналізу господарської діяльності підприємства визначаються такі етапи:

1. Ідентифікація стану досліджуваного об'єкта на дату аналізу.
2. Виявлення змін в стані об'єкта в просторово-часовому розрізі, встановлення закономірностей і тенденцій розвитку підприємства за аналізований період.
3. Економічна обґрунтованість отриманих значень.
4. Визначення ефективності використання ресурсів підприємства.
5. Виявлення та вимірювання внутрішніх резервів господарської діяльності підприємств.

Основним завданням аналізу фінансової стійкості підприємства полягають:

- оцінити стан основних та оборотних засобів, структуру капіталу;
- визначити тип фінансової стійкості підприємства;
- розробити заходи щодо оптимізації фінансового стану підприємства.

Для коректного виконання поставлених завдання та проведення аналізу необхідно володіти певним масивом інформаційних даних. Їх джерелами виступають: бухгалтерські, статистичні (державні та відомчі) і оперативно-технічні матеріали, які містять кількісну та якісну характеристику діяльності підприємства за аналізований період.

Планова і нормативна документація також виступає одним з джерел інформації для проведення аналізу, вона складає план економічного і соціального розвитку підприємства; господарські договори, котрі регулюють господарські зв'язки між контрагентами та суб'єктом господарювання; нормативні показники тощо.

Також без уваги не залишаються результати ревізій та інвентаризаційні описи, різноманітні перевірки, публіцистика, яка характеризує досліджуване підприємство чи його структурні підрозділи тощо.

Аналітик по заданих критеріях відбирає показники, формує з них систему та проводить аналіз. Комплексність аналізу вимагає використання в роботі систему показників для формування більш повної картини стану суб'єкта господарювання та для коректно сформованих цілей.

Отже, організаційно-економічна інформаційна модель в умовах антикризового управління дозволяє сформувати правильну стратегію подальшого розвитку адаптовані під деструктивні процеси, які впливають на стан та господарську діяльність підприємства.

Висновки до розділу 2

У другому розділі була надана характеристика інформаційного забезпечення аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Функціонування суб'єкта господарювання залежить від нормативної бази та законодавства, що регулює правові та економічні відносини з іншими суб'єктами господарювання. Тому оглянуто нормативно-правову бази з контролю та аналізу фінансової стійкості підприємства.

Розглянуто дослідження вчених-економістів, щодо розуміння поняття «фінансова стійкість» та фактори впливу на її формування. Оглянуто методологічне забезпечення оцінки фінансової стійкості. Виділено та проаналізовано підходи, щодо сутності фінансової стійкості підприємства,

Детально розглянута та пояснена необхідність формування облікової та фактографічної інформації що дозволить проаналізувати фінансову стійкість

підприємства. Складена організаційно-інформаційна модель аналізу фінансової стійкості підприємства, а також детально розглянуто її структуру.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Аналіз фінансово майнового стану підприємства ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС»

Досліджуване підприємство «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» функціонує на ринку вже понад 12 років, його діяльність згідно КВЕД:

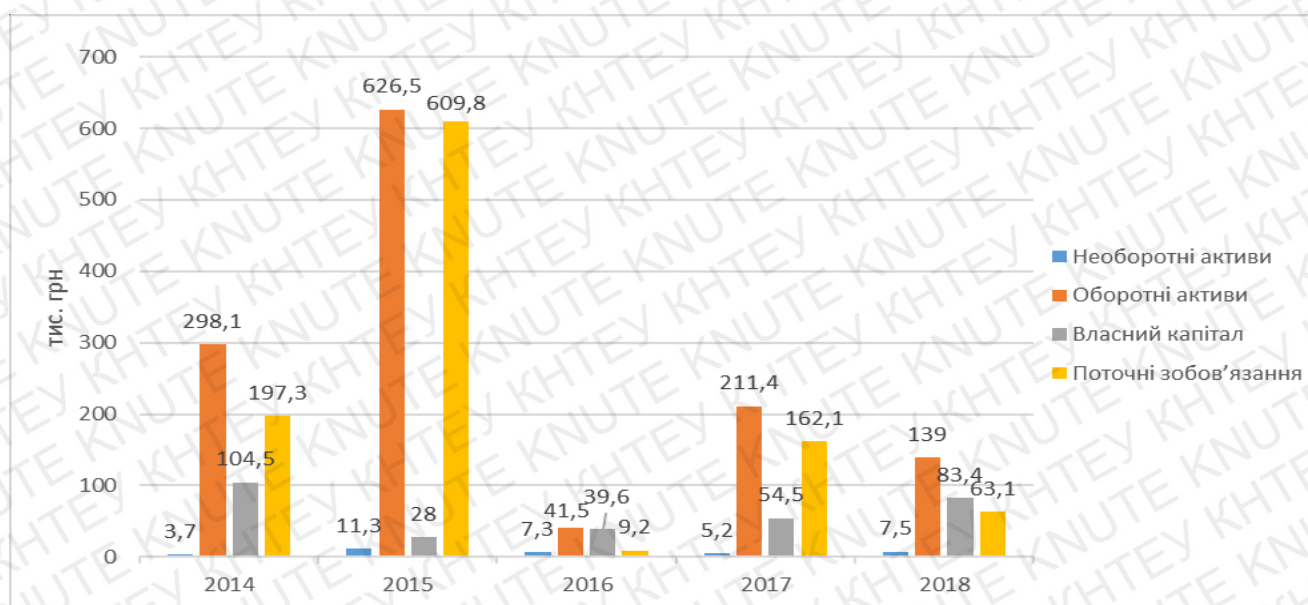
- Основна- 43.22 Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування.
- Додаткова- 43.21 Електромонтажні роботи; 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель.

Опис діяльності: Підрядники по установці, монтажу і технічного обслуговування санітарно-технічного обладнання, систем газопостачання, водопостачання, каналізації тепlopостачання, вентиляції і кондиціонування в будівництві;

Середня кількість працівників підприємства становить 5-6 чоловік.

Хоча підприємство маленьке та про достатній рівень конкурентоспроможності не варто згадувати, але послуги, які воно надає займають одну з домінуючих позицій в частці реалізованих послуг в Україні, тим не менше враховуючи кількість кваліфікованих співробітників та загалом обсяги реалізованої продукції (послуг) (кількість замовлень) показники балансу дуже чутливі до зовнішнього та внутрішнього впливів, що ми й бачимо детально розглянувши динаміку основних статей балансу досліджуваного підприємства за період 2014-2018рр. Загалом підприємство отримує прибуток за рахунок бази постійних клієнтів. Варто детальніше розглянути динаміку основних статей балансу досліджуваного підприємства (див. рис. 3.1)

Рис. 3.1 Динаміка основних статей балансу ТОВ "КЛІМАТТЕХСЕРВІС" за 2014-2018рр.

Обсяг власного капіталу в 2014р. в обсязі 104,5 тис грн на 73,2% більший ніж в наступному періоді, а порівняно з 2018р. на 20%.

Стрімкий ріст оборотних активів в 2015р. порівняно з попереднім становить 110%, але той же час поточні зобов'язання також збільшилися 209%, що є негативним фактором, оскільки в подальшому зменшать економічну вигоду підприємства. Саме в 2015р. бачимо максимальний обсяг необоротних активів, що становить 11,3 тис. грн.

Також с 2016р. спостерігається «упадок» всіх статей крім власного капіталу. Він зріс на 11,6 тис. грн.

В 2017-2018рр. власний капітал та необоротні активи не зазнали значних коливань, але обсяг оборотних активів зменшився на 72,4 тис. грн; поточні зобов'язання на 99 тис. грн.

Низькі показники необоротних активів є характерними для підприємств сфери послуг, оскільки постійні витрати як оренда значною мірою зменшують загальний прибуток суб'єкта господарювання, особливо враховуючи його розмір.

Дослідження структури пасиву балансу надає змогу встановити ймовірні причини негативних (позитивних) показників фінансової стійкості. Таким чином

збільшення частки власного капіталу за рахунок будь-якого джерела сприяє посиленню фінансової стійкості підприємства. Наявність нерозподіленого прибутку може розглядатися як джерело, завдяки якому можливе зменшення поточної кредиторської заборгованості, а також поповнення оборотних активів. Особлива роль аналізу власного капіталу під час оцінювання фінансової стійкості зумовлена його функціями. Статутний і додатковий капітал підприємства дають змогу ефективно організувати процес виробництва продукції, застосувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити позиції на ринку та підвищує рівень конкурентоспроможності.

Величина власного капіталу загалом забезпечує довіру партнерів підприємства, що визначає можливість отримання від них фінансових вкладень, можливе відстрочення погашення зобов'язань в разі необхідності усунення впливу несприятливих факторів. Незначна частка власного капіталу в структурі балансу підприємства посилює підприємницький ризик кредиторів, що впливає на рівень їх довіри та зниження інвестицій в підприємство.

Варто детальніше проаналізувати причини та джерела формування основних статей балансу, а також розглянути які саме статі мають вплив на остаточний результат обсягу пасивів та активів підприємства. (див. табл. 3.1.)

Таблиця 3.1

Динаміка пасивів ТОВ «ЛІМАТТЕХСЕРВІС» за 2014-2018рр.

Назва	2015		2016		2017		2018	
	Відхилення							
	Абсолютне, +/-	Відносне, %	Абсолютне, +/-	Відносне, %	Абсолютне, +/-	Відносне, %	Абсолютне, +/-	Відносне, %
1. Власний капітал	-76,50	-73,21	11,60	41,43	14,90	37,63	28,90	53,03
1.1.Зареєстрований (пайовий) капітал	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-51,50	-1144,44	147,00	-312,77	-120,50	-120,50	28,90	-140,98
1.3. Неоплачений капітал	-25,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Поточні зобов'язання	412,50	209,07	-600,60	-98,49	152,90	1661,96	-99,00	-61,07
3.1.Поточна кредиторська заборгованість за:	412,50	209,07	-600,60	-98,49	152,90	1661,96	-99,00	-61,07

Продовження таблиці 3.1

3.1.1. товари, роботи, послуги	249,70	173,76	-40,90	-10,40	-239,10	-67,83	-89,20	-78,66
3.1.2. розрахунками з бюджетом	2,90	193,33	-1,90	-43,18	2,70	108,00	5,10	98,08
3.1.2.1. у тому числі з податку на прибуток	0,00	-	2,50	-	0,80	32,00	3,10	93,94
3.1.3 розрахунками зі страхування	3,70	-	-3,70	-100,00	0,00	-	0,40	-
3.1.4. розрахунками з оплати праці	-3,90	-53,42	7,00	205,88	-10,40	-100,00	6,40	-
4. Доходи майбутніх періодів	-1,20	-100,00	0,00	-	0,00	-	0,00	-
5. Інші поточні зобов'язання	558,70	1281,42	-595,60	-98,89	36,80	549,25	-25,30	-58,16

До того ж в залежності від специфіки діяльності підприємства та особливостей його товарів (послуг) необоротні активи можуть й зовсім не існувати.

На коливання власного капіталу суттєво вплинули показники нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) в 2015 цей показник знизився порівняно з попереднім роком на 51,5 тис. грн, що становило 1144,44%, наступного року підприємство отримало прибуток в розмірі 147 тис. грн. також незначний прибуток спостерігаємо й в 2018 р. всього 28,9 тис. грн.

Поточні зобов'язання зросли на 209% в 2015 році порівняно з попереднім 60% якого становить зобов'язання за товари та послуги, в 2016 році обсяг зобов'язань зменшився на 98,5%, а 2017 збільшився на 153 тис. грн. Станом на 2018 рік обсяг поточних зобов'язань зменшився на 61%.

Також на коливання показників пасиву вплинули інші поточні зобов'язання. Станом на 2015р. їх обсяг зріс на 558,7 тис. грн, 2016р. скоротився на 595,6 тис. грн, а в 2017 знову зріс на 26,8 тис грн, що становило 549,25% порівняно з попереднім роком. В 2018р. інші поточні зобов'язання знову зменшилися на 58,16%.

В пасиві ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» зобов'язання займають особливе місце оскільки підприємства сфери послуг зазвичай працюють лише при наявності авансового платежу, часткової оплати, передоплати, які виступають як

гарантія. Необхідно враховувати той факт, що структура активу та структура пасиву формують розуміння щодо розробки подальшої стратегії розвитку підприємства. Слід враховувати, що підприємства ринку послуг має специфічну діяльність та практику управління своїх активів та пасивів. Управління обіговими активами, рівень ліквідності активів, капіталу та самого підприємства відіграє значущу роль в його функціонуванні.

Негативним показником виступає непокритий збиток, який спостерігається в 2015 та 2017рр., хоча в 2018р. сформувався нерозподілений прибуток, але порівняно з показниками минулих років 28 тис. грн не нівелюють збитків минулих років.

Основну частину активів на підприємствах сфери послуг зазвичай займають оборотні активи, оскільки необоротні активи не є релевантними та необхідними для ринку послуг.

Тож, детальніше розглянемо динаміку активів досліджуваного підприємства (див. табл. 3.2)

Таблиця 3.2

Динаміка активів ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» за 2014-2018рр.

Назва	Відхилення							
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	Абсолютні, +				Відносні, %			
1. Необоротні активи	7,60	-4,00	-2,10	2,3	205,41	-35,4	-28,77	44,23
1.1. Незавершені капітальні інвестиції	8,50	-8,50	0,00	4,2	-	-100	-	-
1.2. Основні засоби	-0,90	4,50	-2,10	-1,9	-24,32	160,71	-28,77	-36,54
1.2.1. первісна вартість	0,00	8,50	0,00	0	0	4,8488	0	0
1.2.2. знос	-343,6	-4,00	-2,10	359,1	-200,8	2,3188	1,1898	201,06
2. Оборотні активи	328,4	-585	169,9	-72,4	110,16	-93,38	409,4	-34,25
2.1. Запаси	243,4	-461,9	-1,00	18,3	99,76	-94,79	-3,937	75,00
2.2. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,00	2,70	158,2	-157,4	-	-	5859,3	-97,83
2.3. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	9,10	-6,50	-5,30	11,1	284,38	-52,85	-91,38	2220
2.4. Інша поточна дебіторська заборгованість	-31,90	-10,90	4,80	56,4	-74,53	-100	-	1175
2.5. Гроші та їх еквіваленти	6,20	-9,40	-1,30	4,1	75,61	-65,28	-26	110,81
2.6. Витрати майбутніх періодів	0,80	0,00	-0,80	1,8	-	0	-100	-
2.7. Інші оборотні активи	100,8	-99,00	15,30	-6,7	-	-98,21	850	-39,18

З вище наведених показників бачимо, що основну масу активів становлять оборотні активи, а саме запаси.

Обсяг запасів збільшився на 99,76% порівняно з 2014р., в 2016-2017рр. спостерігаємо тенденцію до їх зменшення, а в 2018 їх обсяг знову збільшився на 75% тобто на 18,3 тис грн порівняно з попереднім роком.

Необоротні активи в 2015р. збільшилися на 205,41%, 2016 зменшилися на 4 тис. грн, що становить 35,4% в 2017 тенденція до зменшення зберіглася і необоротні активи зменшилися ще на 29% порівняно з попереднім роком. В 2018р. їх обсяг зріс на 2 тис грн, що становить 44,23%.

Інші оборотні активи також зросли в 2015р. на 100тис. грн, наступного року скоротилися на 99 тис. грн, в 2017р. відбувся незначний ріст в 15,3 тис. грн, в подальшому станом на 2018р. відбулося скорочення 6,7тис. грн.

Також варто детально розглянути основні показники фінансової звітності досліджуваного підприємства (див рис.3.2).

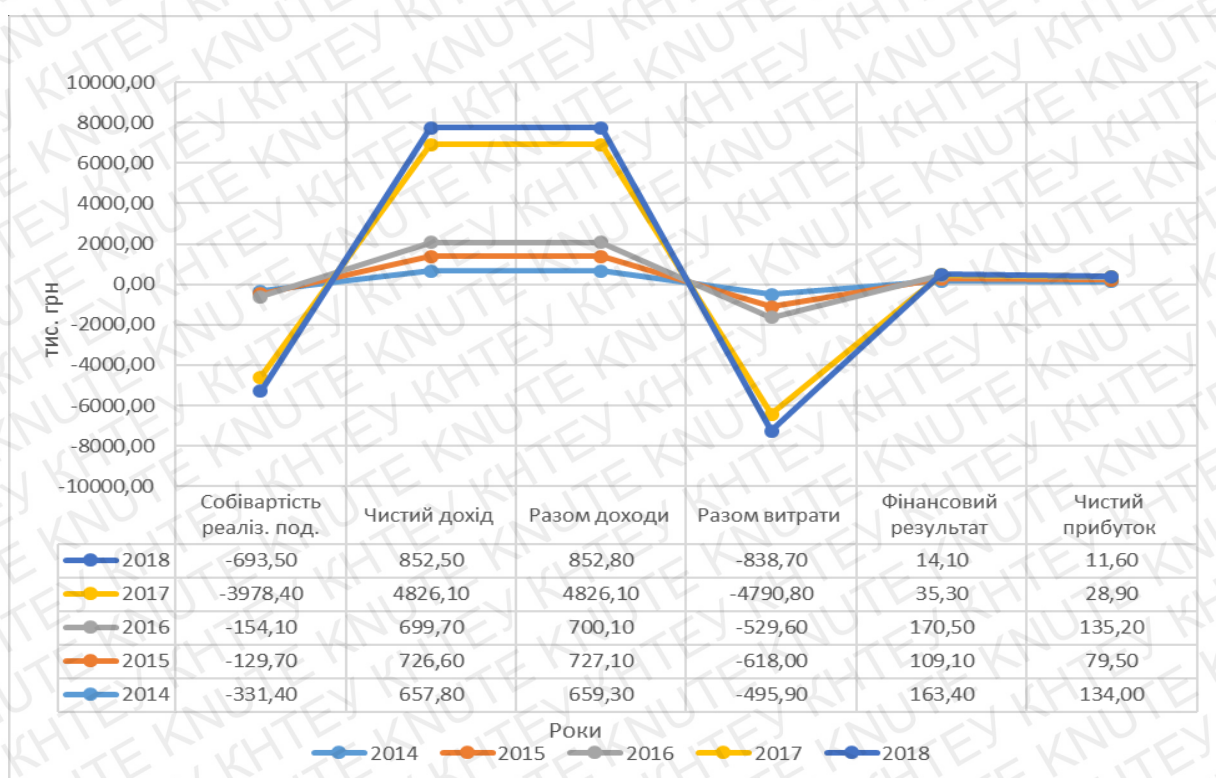
Одразу спостерігаємо стабільність показників в період 2014-2016, а також 2017-2018рр, але в перехідний період з 2016р на 2017р. відбулися помітні зміни, зокрема зросли обсягу витрат на 838,7 тис. грн, що є негативною тенденцією, а також зростання чистого доходу та доходу загалом.

Показники в період 2014-2016 не відрізнялися помітними коливаннями.

Найбільше цікавить обсяг чистого прибутку, який загалом зберігає більш менш сталі показники, але це не свідчить про ефективні управлінські рішення, особливо в період останніх двох років, де разом зі зростанням обсягу доходів так само зросли й витрати.

Колівання собівартості загалом залежала від обсягу замовлень, оскільки в до неї входить: заробітна плата працівників, а також запасні частини для кондиціонерів, самі кондиціонери (зазвичай закупають кілька найпопулярніших моделей для подальшого монтажу замовникам).

Рис.3.2 Динаміка показників фінансових результатів ТОВ "КЛІМАТТЕХСЕРВІС" за 2014-2018рр.

Доцільним буде переглянути управлінські рішення, а також скоротити обсяг витрат, тоді обсяг чистого прибутку підприємства досягне оптимального рівня, що дозволить підприємству отримати резерви для оптимізації реалізації послуг, а також надає можливості для подальшого розвитку.

3.2. Аналіз рівня фінансової стійкості ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС»

Підприємство вважається стійким за умов, що показники стійкості знаходяться в допустимому діапазоні, що й засвідчує про нормальний стан стійкості. В залежності від специфіки діяльності та структури підприємства доцільно використовувати показники, які будуть для нього актуальними. Тим не менше, варто розглянути типову систему показників (табл. 3.3).

Варто зазначити, що в систему наведену вище було додано показники аналізу платоспроможності, оскільки стійкість підприємства за часту

прямопропорційно пов'язана з показниками платоспроможності та ліквідності суб'єкта господарювання.

Таблиця 3.3

Система показників аналізу фінансової стійкості []

№	Показник	Формула	Умовні позначення
1	2	3	4
1	Коефіцієнт автономії	$K_{авт.} = \frac{ГК}{ПФІ}$	ГК – грошові кошти та їх еквіваленти; ПФІ – поточні фінансові інвестиції; Деб.З. – дебіторська заборгованість; ОА – оборотні активи; ПЗ – поточні зобов'язання ВК – власний капітал; ВБ – валюта балансу ДЗ – довгострокові зобов'язання ВОА – власні оборотні активи ОЗ – основні засоби НА – нарахована амортизація ПВАМ – первісна вартість нарахованої амортизації З – зобов'язання
2	Коефіцієнт довгострокового залучення капіталу	$K_{дзк} = \frac{ДЗ}{ВК + ВБ}$	
3	Коефіцієнт маневреності	$K_{ман.} = \frac{ПЗ}{ВБ}$	
4	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	$K_{воз.} = \frac{ОЗ}{НА}$	
5	Коефіцієнт нарахування амортизації	$K_{на.} = \frac{НА}{ПВАМ}$	
6	Коефіцієнт співвідношення ВОА і загальної величини ОА	$K_{спв.} = \frac{ВОА}{ОА}$	
7	Коефіцієнт заборгованості	$K_{з.} = \frac{З}{ВК + ВБ}$	
8	Коефіцієнт структури зобов'язань	$K_{стр.з.} = \frac{ПЗ}{ДЗ}$	
9	Коефіцієнт мультиплікації капіталу	$K_{мк.} = \frac{ВК + ВБ}{ПФІ}$	
10	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	$K_{а.п.} = \frac{ГК + ДЗ}{З}$	
11	Коефіцієнт швидкої платоспроможності	$K_{ш.п.} = \frac{ГК + ДЗ + Деб.З.}{З}$	
12	Коефіцієнт загального покриття	$K_{з.п.} = \frac{ГК + ДЗ + Деб.З. + ПФІ}{З}$	

На ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» аналіз стійкості не проводиться в силу специфіки самого підприємства та незначних обсягів реалізації послуг, тож доцільно розглянути показники динаміки фінансової стійкості. Перш за все варто розглянути динаміку показників за досліджуваний період 2014-2018рр. (див. табл. 3.4).

Коефіцієнт автономії визначає на скільки підприємство забезпечене власним коефіцієнтом, нормальним значенням є 0,5, а оптимальним 0,6-0,7, в свою чергу це значить, що 40-30% -залучений капітал. На досліджуваного підприємстві показник автономіє досить неоднозначний в 2016р. зафіксовано

наднизький показник 0,04, що вказувало залежність від залучених коштів (при не грамотному управлінню це могло призвести до банкрутства).

Таблиця 3.4

**Динаміка відносних показників фінансової стійкості ТОВ
«КЛІМАТТЕХСЕВІС» за 2014-2018рр.**

Показники фін стійкості	Формула	2014	2015	2016	2017	2018	Відхилення			
							2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
К автономії	ВК/ВБ	0,35	0,04	0,81	0,25	0,57	-0,30	0,77	-0,56	0,32
К маневр	(ОА-ПЗ)/ВК	0,96	0,60	0,82	0,90	0,91	-0,37	0,22	0,09	0,01
К реал вартості ОЗ	ОЗ/ВБ	0,01	0,00	0,15	0,02	0,02	-0,01	0,15	-0,13	0,00
К нарах амортизації	НАм/ПВАм	0,98	-0,98	-	-	0,98	-1,96	0,02	-0,01	1,95
К співвідн. воа	(ОА-ПЗ)/ОА	0,34	0,03	0,78	0,23	0,55	-0,31	0,75	-0,55	0,31
К заборг	Зоб/ВБ	0,65	0,96	0,19	0,75	0,43	0,30	-0,77	0,56	-0,32
К мульт кап	ВБ/ВК	2,89	22,78	1,23	3,97	1,76	19,89	-21,55	2,74	-2,22

Основну масу запозичених коштів складають короткострокові зобов'язання, оскільки підприємство працює по передоплаті. В 2016р. коефіцієнт автономії становив 0,81, що також є не надто гарним показником, він свідчить, що підприємство вкладає занадто багато власних коштів для підприємств сфери послуг (при певних умовах їх функціонування) це значить про низькій рівень реалізації послуг.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів дуже низький за рахунок майже повного зносу основних засобів. Максимальний показник спостерігаємо в 2016р. оскільки тоді обсяг основних засобів зріс на 4,5 тис грн. (Див. додаток В)

Коефіцієнт довгострокового залучення капіталу дорівнює 0, так як на підприємстві відсутні довгострокові зобов'язання.

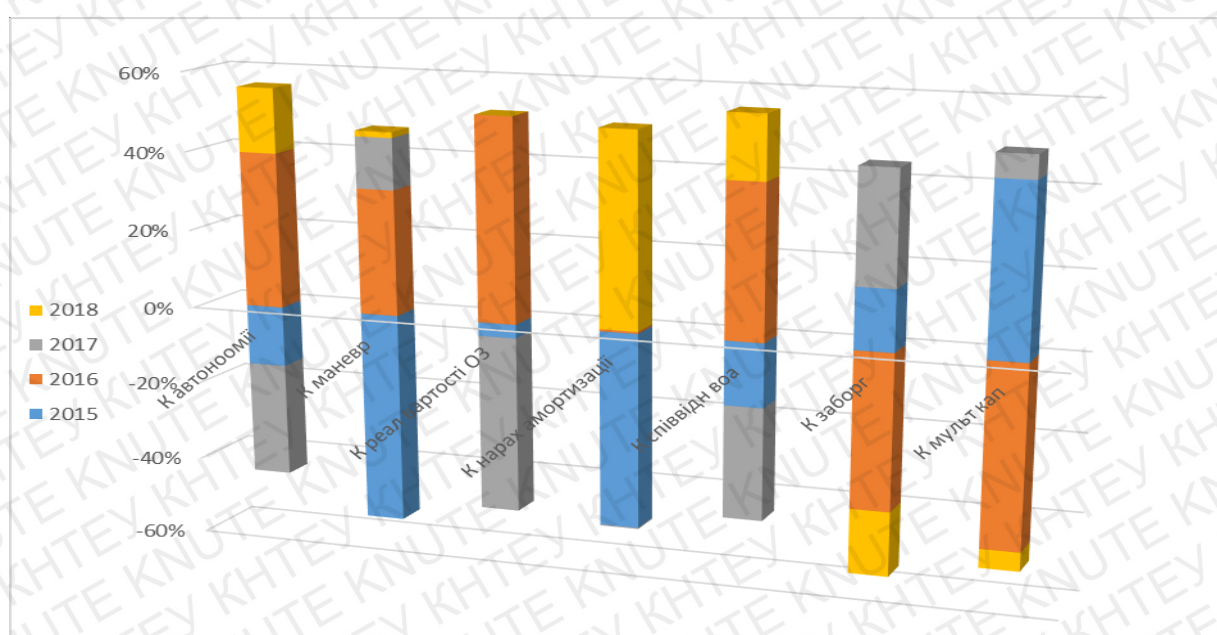
Коефіцієнт маневреності не змінювався протягом аналізованого періоду і становив майже 1 (мінімальне значення спостерігається в 2015р. в розмірі 0,6), що перевищує нормативне значення на 0,2.

Коефіцієнт нарахованої амортизації майже досягає 1, що значить про майже повний знос основних засобів. В Україні основні засоби, навіть повністю амортизовані, не списують та продовжують використовувати до їх повного морального чи, як частіше буває, фізичного зносу.

Коефіцієнт співвідношення власних оборотних активів до всіх оборотних активів до 2016 року мав позитивну тенденцію до зростання та досяг показника 0,78, але знизився до 0,23 через скорочення поточної кредиторської заборгованості, а обернений йому коефіцієнт заборгованості навпаки зріс.

Протягом всього аналізованого періоду коефіцієнт мультиплікації капіталу лише в 2016р. був нижче нормальних показників 1,7-1,8, а в 2015р. досяг показника в 22,78, що свідчить про надмірній обсяг власного капіталу, що також не є позитивною тенденцією. На основі розрахунків слід зазначити, що підприємство є досить залежним від своїх поточних зобов'язань перед постачальниками, бюджетом, про що свідчить коефіцієнт автономії (незалежності). Рівень зносу основних засобів досяг критичних показників, а оновлення відбулося лише в 2016р. лише на 4,5 тис. грн., хоча враховуючи специфіку галузі підприємства, немає критичної необхідності обтяжувати себе основними засобами. Динаміку показників стійкості можемо розглянути на рис. 3.3.

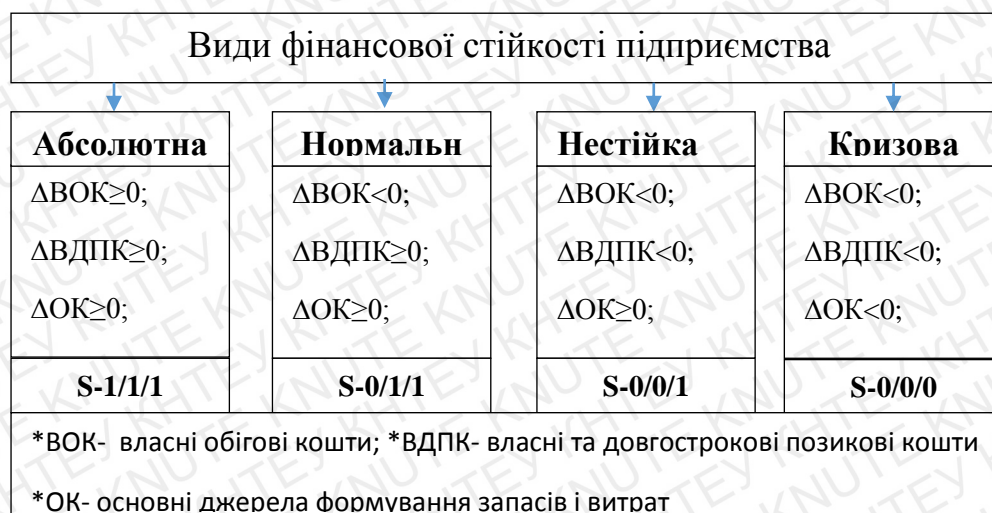
Рис.3.2 Динаміка відносних показників фінансової стійкості ТОВ "КЛІМАТТЕРСЕРВІС" за 2014-2018рр.

Різкі зміни показників свідчать про погану адаптацію підприємства до зовнішніх змін.

На основі розрахунків слід зазначити, що підприємство є досить залежним від своїх поточних зобов'язань перед постачальниками, бюджетом, про що свідчить коефіцієнт автономії (незалежності). Рівень зносу основних засобів досяг критичних показників, а оновлення відбулося лише в 2016р. лише на 4,5тис грн., хоча враховуючи специфіку галузі підприємства, немає критичної необхідності обтяжувати себе основними засобами. Мінливість та різкі перепади показників свідчать про погану адаптацію підприємства до змін.

Аналізуючи викладене, можна зазначити, що підприємство має ненормальну фінансову стійкість, оскільки коефіцієнт маневреності майже в 5 разів перевищує норму, як і надлишок власного капіталу, що свідчить про «ступор» в розвитку підприємства. Підприємству необхідно проводити спрямовані дії на зменшення затрат, поповнення власних оборотних коштів та прискорення обертання капіталу в поточних активах, які призведуть до підвищення фінансової стійкості, збільшити обсяг активів та провести низку заходів з підвищення маневреності.

Фінансову стійкість в залежності від стану підприємства поділяють на чотири види (рис.3.3)

	зобов'язання									
--	--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження таблиці 3.5

5	Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів (р. 3 + р. 4)	100,80	16,70	32,30	49,30	75,90	-84,10	15,60	17,00	26,60
6	Короткострокові кредити та позики	197,30	609,80	9,20	162,10	63,10	412,50	-600,60	152,90	-99,00

7	Загальний розмір основних джерел покриття запасів (р. 5 + р. 6)	298,10	626,50	41,50	211,40	139,00	328,40	-585,00	169,90	-72,40
8	Запаси	243,90	487,30	25,40	24,40	42,70	243,40	-461,90	-1,00	18,30
9	Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів (р. 3 - р. 8)	-143,10	-470,60	6,90	24,90	33,20	-327,50	477,50	18,00	8,30
10	Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів і позик (р. 5 - р. 8)	-143,10	-470,60	6,90	24,90	33,20	-327,50	477,50	18,00	8,30
11	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів (р. 7 - р. 8)	54,20	139,20	16,10	187,00	96,30	85,00	-123,10	170,90	-90,70
12	Запас стійкості фінансового стану, днів (р.9×360/ усі джерела)	-950,48	-1217,1	154,3	47,94	124,11	-266,59	1371,35	-106,35	76,18
13	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття на 1грн. запасів (р.11/р. 8)	0,22	0,29	0,63	7,66	2,26	0,06	0,35	7,03	-5,41
14	Тривимірний показник (S)	0/0/1	0/0/1	1/1/1	1/1/1	1/1/1				
15	Тип фінансової стійкості (S)	НЕСТІЙКИЙ ФІНАНСОВИЙ СТАН			АБСОЛЮТНА СТІЙКІСТЬ					

На основі проведених досліджень ми бачимо, що фінансова стійкість підприємства на високому рівні, але враховуючи стрімке коливання показників керівництву варто пильно стежити за показниками враховуючи всі особливості підприємства та ринку послуг.

Достатній обсяг ліквідних коштів є запорукою процвітання підприємства та його подальшого розвитку. Саме тому керівництво підприємства повинно обирати

правильне та ефективне управління своїми грошовими потоками, які в майбутньому принесуть йому прибуток таким чином забезпечити як поточку, так і перспективну фінансову стійкість та платоспроможність. При збільшенні обсягу чистого доходу показники платоспроможності зростуть, а стійкість не знизиться до кризових показників.

3.3. Напрями щодо підвищення рівня фінансової стійкості та рекомендації по їх реалізації на ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС»

На сьогоднішній день існує безліч методів аналізу фінансового стану підприємства, відбуваються активні зміни в бухгалтерській та фінансовій звітності. Показники на базі фінансової звітності мають важливу задачу: показати, на скільки ефективно підприємство використовує власні та запозичені кошти протягом даного звітного періоду, оскільки дані показники важливі не лише вищим ланкам керівництва, для прийняття управлінських рішень, а й для інвесторів. Тож для забезпечення фінансової стійкості, насамперед, підприємству необхідно визначити всі фактори, що діють на його господарську діяльність, з метою запобігання виникненню негативних наслідків їхнього впливу на підприємство в цілому. Саме тому необхідно постійного моніторити діяльність підприємства, рівень впливу зовнішніх та внутрішніх чинників, а також коливання показників та зміну в структурі балансу підприємства.

Фінансова стійкість – стан підприємства при якому воно здатне витримати вплив негативних чинників як в економіці країни/ світу, так і при внутрішніх негараздах спричинених не доцільним використанням ресурсів, прийняття хибних управлінських рішень. Вона відображає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал в діловому співробітництві, оцінює в якій мірі гарантовані економічні інтереси самого підприємства та його партнерів за фінансовими та іншими відносинами.

Стійка діяльність підприємства залежить як від обґрунтованості стратегії подальшого розвитку підприємства, його маркетингової політики, від ефективного використання всіх існуючих в його розпорядженні ресурсів, так і від зовнішніх умов, до числа яких відносять податкову, кредитну, цінову політики

держави та ринкову кон'юнктуру, світові тенденції, якщо говорити про сферу послуг.

Саме тому при проведенні аналізу необхідно враховувати не лише фактичні дані, а враховувати можливі зміни та прораховувати максимальну кількість можливих варіантів. Оцінку та аналіз фінансової стійкості необхідно проводити не в кінці року по все існуючій звітності, а протягом року, оскільки будь-які зміни впливаючи на підприємство можуть докорінно змінити показники фінансової стійкості. Аналіз також необхідно проводити до моменту прийняття управлінських рішень розраховуючи ступінь можливого впливу на стан суб'єкта господарювання задля попередження погіршення загального фінансового стану.

Підприємству варто скоротити обсяг поточних зобов'язань, доцільно буде проведення низки заходів, які дозволять сформувати кілька резервів: резерв для погашення поточних зобов'язань; резерв для непередбачених витрат; резерв на розвиток (розширення) підприємства.

Успіх керування фінансовими ресурсами прямо залежить від структури капіталу на підприємстві. Структура капіталу може бути перешкодою для підприємства. Вона також прямопропорційно впливає на показники рентабельності підприємства, норму прибутку, коефіцієнтів ділової активності та оборотності на підприємстві. На ТОВ "КЛІМАТТЕХСЕРВІС" ми спостерігаємо не стійкі показники з дуже різкими перепадами, що свідчить про хибні управлінські рішення, оскільки при зростанні рівня чистого доходу зростає й обсяг витрат, що нівелює позитивні зрушення. Загалом показники останніх років свідчать про надлишок власного капіталу та, порівняно з попередніми роками, низький рівень прибутку. Тим не менше показники стійкості свідчать про абсолютну стійкість.

Керівництво підприємства повинно серйозно замислитись про способи фіксування показників фінансової стійкості та заходи для підвищення рівня прибутку, зменшення обсягу витрат, а також, на нашу думку, найголовніша проблема досліджуваного підприємства- різкі коливання показників.

Загалом підприємство має лише короткострокові зобов'язання, але надлишок власного капіталу свідчить про «ступор» підприємства, припинення його розвитку, тож ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» варто збільшити обсяг залучених коштів, які стануть фінансовою підтримкою. Тим не менше варто врахуванням коефіцієнта їх покриття.

Для покращення загального стану підприємства варто провести заходи, котрі сформуєть співвідношення власного та позикового капіталу 50:50.

Рандомність управлінських рішень призводить до різких коливань показників, що свідчить про потребу впровадження нових форм та методів керування ресурсами підприємства задля стабілізації показників стійкості та утримання їх в межах абсолютної стійкості.

Також доцільно буде розглянути можливість реалізації нових послуг. Оскільки підприємство так і не оновило свої ліцензії, щодо будівництва та інжинірингу та функціонує лише за рахунок монтажних робіт необхідно розглянути варіанти з розширенням асортименту послуг, що надаються.

Особливу вагу варто приділити саме розширенню клієнтської бази, оскільки підприємство отримує прибуток лише за рахунок кількох постійних клієнтів. Необхідно терміново підвищити ефективність маркетингу досліджуваного підприємства.

Важливим питанням є розробка персонального сайту та популяризувати послуги ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС», провадження систематичного розсилання рекламних аркушів потенційним клієнтам (зазвичай подібний захід використовують для приваблення уваги крупних підприємств).

Для постійного моніторингу фінансового стану, рівня платоспроможності, ліквідності та стійкості керівництву підприємства, а також задля ефективного та раціонального вирішення завдань аналізу господарської діяльності можна досягти за умов проектування їх в інформаційній базі, або ж використати бюджетний варіант та розробити систему автоматичних розрахунків в Excel, що буде сприяти прийняттю вірних та своєчасних управлінських рішень.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі детально розглянуто майновий стан досліджуваного підприємства, його організаційну структуру. Проаналізовано основні показники фінансової звітності суб'єкта господарювання. Проведено аналіз фінансової стійкості та фінансового стану ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» загалом.

За результатами аналізу можна зробити висновок, що ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» не раціонально використовує свої фінансові ресурси, не контролює стрімкі перепади показників, але в 2017-2018рр. мають гарні показники стійкості хоча відсоток чистого прибутку порівняно з попереднім роком не достатній, що свідчить про внутрішні проблеми та не ефективне управління суб'єктом господарювання.

Надано низку рекомендацій, які дозволять ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» покращити фінансовий стан підприємства та зафіксувати позитивні показники стійкості

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Результатом виконання поставлених у випускній кваліфікаційній роботі завдань є обґрунтування та поглиблення теоретичних, організаційних та методичних положень, розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення аналізу фінансової стійкості досліджуваного підприємства. Сформульовано наступні висновки, які полягають у наступному:

1. Рівень стійкості підприємства є одним з основних чинників, який впливає на інвестиційну привабливість підприємства, оскільки вона вказує на доцільність та правильність вкладень фінансових ресурсів в активи суб'єкта господарювання. Фінансова стійкість залежить від структури капіталу, а саме від обсягу залученого до власного капіталу підприємства.

Завдяки вільному маневруванню грошових коштів та інших ресурсів підприємство формує свою фінансову стійкість й тим самим гарантує стабільність в процесі свого подальшого розвитку.

Показники фінансової стійкості дозволяють визначити рівень фінансового ризику та зрозуміти причини формування такого стану підприємства, ступінь впливу та розробити заходи задля нівелювання негативного впливу задля уникнення наслідків.

здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торговельної діяльності, а також затрати на його розширення і оновлення. До числа найважливіших економічних проблем в умовах переходу до ринку є визначення меж фінансової стійкості підприємства. Недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства і відсутності у нього коштів для розвитку виробництва і взагалі діяльності господарюючого суб'єкта. Існує: внутрішня стійкість; фінансова стійкість; загальна стійкість. Відповідно до показника забезпечення запасів і витрат власними та запозиченими коштами можна назвати такі типи фінансової стійкості підприємства:

- абсолютна фінансова стійкість (трапляється на практиці дуже рідко) – коли власні оборотні кошти забезпечують запаси й витрати;

- нормально стійкий фінансовий стан – коли запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами;
- нестійкий фінансовий стан – коли запаси й витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів та витрат; кризовий фінансовий стан – коли запаси й витрати не забезпечуються джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства.

Коефіцієнти оцінки фінансової стійкості дозволяють виявити рівень фінансового ризику, пов'язаного з структурою джерел формування капіталу підприємства. Головним показником оцінки рівня фінансової стійкості підприємства є співвідношення між власним та позиковим капіталом підприємства, коефіцієнт автономії.

1. Однією із найважливіших характеристик діяльності підприємства у сучасних умовах є платоспроможність, адже нині діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання значною мірою ускладнюється тривалою кризою неплатежів, зростанням дебіторської та кредиторської заборгованості, скороченням виробництва, гострим дефіцитом фінансових ресурсів.

2. Функціонування будь-якого підприємства значно залежить від нормативної бази, що регулює правові та економічні відносини з державою, з іншими підприємствами та організаціями, з трудовим колективом тощо. Тому одним із важливих питань є огляд нормативно-правової бази з контролю та аналізу фінансової стійкості та платоспроможності.

Предметом діяльності ПП «Твінтрейд» є:

- виробнича діяльність по випуску текстильних виробів;
- роздрібна торгівля текстильними виробами.

Асортимент продукції, яка реалізується, прийнятий відповідно до рекомендацій нормативних документів по типізації торговельних підприємств.

За допомогою прийомів і способів економічного аналізу здійснюється

контроль за виконанням планових показників і виявленням невикористаних резервів виробництва. Метою фінансового аналізу є отримання деяких основних (найбільш інформативних) параметрів, які забезпечують об'єктивну та точну картину фінансової стійкості підприємства, його прибутків та збитків, змін в структурі активів і пасивів, в розрахунках з дебіторами та кредиторами. В цьому випадку аналітики і керівники можуть цікавитися як поточним станом підприємства, так і його найближчими або майбутніми, тобто очікуваними параметрами фінансової стійкості.

3. Головною метою фінансового аналізу є своєчасне з'ясування і виправлення недоліків у фінансовій діяльності та виявлення резервів покращання фінансового стану підприємства ПП «Твінтрейд» і його платоспроможності. Аналіз фінансового стану повинен дати відповідь на два запитання: перше чи має підприємство прибуток за результатами своєї господарської діяльності і друге — чи спроможне підприємство виконати взяті на себе зобов'язання і чи не призведе таке виконання до його ліквідації в зв'язку з недостатністю ресурсів.

Система внутрішньогосподарського контролю фінансового стану визначає всі внутрішні правила та процедури контролю, запроваджені керівництвом підприємства ПП «Твінтрейд» для досягнення поставленої мети — забезпечення (в межах можливого) стабільного і ефективного функціонування підприємства, дотримання внутрішньої господарської політики, збереження та раціонального використання активів підприємства, запобігання та викриття фальсифікацій, помилок, точність і повноту бухгалтерських записів, своєчасну підготовку надійної фінансової інформації.

4. На основі аналізу показників фінансової стійкості і платоспроможності можна зробити висновки, що приватне підприємство «Твінтрейд» знаходиться у дуже скрутному становищі. Так на підприємстві на кінець 2018р. коефіцієнт незалежності знизився на 1,17, також скоротилась кількість оборотів власного капіталу на 193,78 і становила -189,91. Протягом аналізованого періоду спостерігається тенденція до зростання швидкості обороту оборотних активів. Оборотність запасів, навпаки, знижувалась, що свідчить про погіршення

діяльності підприємства. Аналіз платоспроможності показав, що кредитоспроможність ПП «Твінтрейд» не стійка, але вона покращилась в порівнянні з попередніми періодами. Для покращення свого становища підприємству рекомендується пошук нових ринків збуту та залучення інвесторів або кредитування для фінансування бізнесу.

5. Застосування комп'ютерних програм бухгалтерського обліку вимагає удосконалення методики аналізу та розробки програм аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства. Для цього сучасна комп'ютерна техніка має великі можливості, за її допомогою насамперед можна виконувати розрахунки та інші логічні кроки за тривалі періоди часу і без помилок.

Розробка та використання комп'ютерної техніки при здійсненні аналізу спрямоване на:

- мінімізацію трудомісткості аналітичного процесу;
- скорочення термінів обробки економічної інформації;
- підвищення достовірності та якості інформації;
- підвищення гнучкості та еластичності процесу управління;
- підвищення ролі аналізу в обґрунтуванні ефективності управлінських рішень;
- повному охопленню впливу чинників на результати діяльності.

Досягнення зазначених цілей дозволить удосконалити аналіз фінансового стану підприємства.

Задача “Визначення показників фінансової стійкості та платоспроможності підприємства” призначена для забезпечення проведення оцінки фінансового стану ПП «Твінтрейд».

Розв'язання задачі автоматизованим способом забезпечить можливість оперативної обробки інформації для обліку, контролю, аналізу, аудиту та управління за відповідний проміжок часу, сприятиме підвищенню точності й достовірності облікових даних.

Удосконалення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємства полягає в двох основних напрямках:

- це правильний вибір показників які будуть застосовуватися в процесі аналізу;
- застосування сучасних методів обробки інформації.

Конструювання інтегральних оцінок є універсальним методом компактного подання великих масивів економічних показників.

Зарубіжний досвід визнав і довів життєвість використання інтегральних показників для діагностики ефективності діяльності господарюючих суб'єктів. На основі фінансових показників американський журнал Forbs щорічно друкує рейтинг 2000 підприємств світу, а Handelsblatt The Wall Street Journal Europe – 500 підприємств Європи. Найяскравішим прикладом побудови рейтингових систем у країні є оцінка діяльності банків, страхових компаній, бірж, кредитних спілок та суб'єктів в сфері торгівлі цінними паперами.

Для успішного управління фінансовою стійкістю і платоспроможністю на ПП «Твінтрейд» потрібно проводити постійне спостереження, моніторинг, за його складовими.

З метою проведення моніторингу за фінансовою стійкістю і платоспроможністю на ПП «Твінтрейд» потрібно застосовувати програмний комплекс «Моніторинг бізнесу», який є тиражним продуктом системи програм «1С: Підприємство V8.3». Продукт розроблений на підставі «Методичних указівок по проведенню аналізу фінансового стану підприємства» і призначений для проведення фінансового аналізу і планування фінансового стану по наступним напрямках:

- оцінка динаміки складу і структури активів, їх стану і руху;
- оцінка динаміки складу і структури джерел власного та позикового капіталів, їхнього стану і руху;
- аналіз абсолютних і відносних показників фінансової стійкості підприємства, оцінка зміни її рівня;
- аналіз платоспроможності підприємства і ліквідності активів його балансу.

Розглянута інформаційна система досить економічно ефективна. Вона дає змогу прискорити час розрахунків та використовувати на цій операції одному

спеціалісту, де раніше було багато працівників, що проводили розрахунки.

Фінансовий стан є найважливішою характеристикою фінансової діяльності підприємства. Він визначає конкурентоздатність підприємства і його потенціал у діловому співробітництві, є гарантом ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників фінансових відносин: як самого підприємства, так і його партнерів. Стійке фінансове положення підприємства не є подарунком долі чи щасливим випадком його історії, а результатом умілого, прорахованого керування всією сукупністю виробничо-господарських факторів, що визначають результати діяльності підприємства.

Фінансова стійкість підприємства являє собою стан фінансових ресурсів, грамотність їх використання та розподіл, при якому підприємство має можливість вільно маневрувати забезпечуючи безперервний, а головне ефективний процес реалізації продукції (послуг). Модернізація та активна інвестиційна діяльність підприємства завдяки зростанню прибутку та активів при збереженні плато- та кредитоспроможності в умовах ринку з мінімальним ризиком банкрутства через зовнішній вплив на суб'єкт господарювання. Під фінансовою стійкістю також розуміють певну взаємозалежність структури джерел фінансування до структури активів підприємства.

Проаналізувавши показники ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС» біло виявлено, що коефіцієнт автономії становив 0,81 в 2016р., що свідчить про надмірне вкладання власних коштів підприємства, що є не доцільним їх використання. В той же час основні засоби зносилися майже в повному обсязі. Рівень маневреності в п'ять разів перевищують нормативне значення, що свідчить про низьку ліквідність суб'єкта господарювання.

Підприємство не має довгострокових зобов'язань, а короткострокові зобов'язання складають зобов'язання за роботи та послуги, що є характерним для підприємств сфери послуг.

Для покращення загального стану досліджуваному підприємству варто провести низку заходів для підвищення обсягу чистого прибутку, а також оптимізувати структуру балансу, оптимізувати заходи з маркетингу, що дозволить

збільшити обсяг реалізації товару (послуг) та покращити рівень конкурентоспроможності ТОВ «КЛІМАТТЕХСЕРВІС».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрютіна М.С. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства: [навчально-практичний посібник] / М.С. Абрютіна, А.В. Грачов. – М.: Справа і Сервіс, 1998. - 256 с.
2. Бочаров В.В. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / В.В. Бочаров. – Пітер, 2009. – 240 с.
3. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: [навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп.] / М. Я. Коробов. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 294 с.
4. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: [монографія] / Л. А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2001. – 387 с.
5. Лиференко Г. Н. Финансовый анализ предприятия: [учеб. пособие] / Г. Н. Лиференко. – М.: Изд-во «Экзамен», 2005. – 160 с.
6. Савицька Г.В. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Г.В. Савицька. – М.: Нове знання, 2005. – 651 с.
7. Старостенко Г. Г. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Г. Г. Старостенко, Н. В. Мірко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
8. Баранський Р.С., Грендей Н.М., Гаватюк Л.С. Шляхи підвищення платоспроможності вітчизняних підприємств в сучасних умовах / Баранський Р.С., Грендей Н.М., Гаватюк Л.С. // Глобальні та національні проблеми економіки – 2016. – №9. – с. 237-240.
9. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та ін. / За ред. проф. Г.В. Митрофанова. – К.: КНТЕУ, 2002 – 301 с.
10. Економічний аналіз: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 680 с
11. Майборода О.Є., Косарева І.П., Лесняк А.О. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення / Майборода О.Є.,

- Косарева І.П., Лесняк А.О. // Глобальні та національні проблеми економіки – 2017. – №18. – с. 256-260.
- 12.Чемчикаленко Р.А., Яременко В.Г., Павленко О.О. Удосконалення системи діагностики платоспроможності підприємства / Чемчикаленко Р.А., Яременко В.Г., Павленко О.О. // Економіка та суспільство – 2018. – №15. – с. 780-784.
- 13.Ковбасюк М.Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств / Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім “Скарби”, 2001. – 336 с
- 14.Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с
- 15.Пігуль Н.Г., Клименко А.В., Пігуль Є.І. Аналіз фінансової стійкості підприємств України / Пігуль Н.Г., Клименко А.В., Пігуль Є.І.// Приазовський економічний вісник – 2019 –№1 (12) – с.186-190.
- 16.Стрішенець О. Аналітичний огляд фінансової стійкості підприємства / О. Стрішенець // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2018. - № 3. - С. 58-65.
- 17.Лаврук Н. А. Аналіз фінансової стійкості АТ "Ощадбанк" / Н. А. Лаврук, О. А. Семенюк // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2016. - № 4(1). - С. 92-97.
- 18.Каминський П. Д. Аналіз ліквідності балансу на прикладі ПАТ "ПВП "Кривбасвибхупром" / П. Д. Каминський // Торгівля і ринок України. - 2017. - № 1. - С. 81-87.
- 19.Бержанір І. А. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств / І. А. Бержанір // Финансы, учет, банки. - 2014. - № 1. - С. 43-48.
- 20.Мулик Я. І. Ліквідність підприємств як елемент управління фінансовою безпекою: методичне та інформаційне забезпечення / Я. І. Мулик // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. - № 4. - С. 42-51.

21. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
22. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
23. 16, с. 237 Фінансово-економічний аналіз: Підручник для вузів економічних спеціальностей. / Буряк П.Ю., Римар М.В., Бець М.Т. та ін. - К.: „Професіонал”, 2004. - 528 с.].
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ від 19.01.2006 № 14 / Міністерство економіки України.
25. Орехова К.В. Роль та місце ліквідності та платоспроможності підприємства в сучасному економічному середовищі / К.В. Орехова, Ю.М. Челомбитько // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук праць. - 2011. - № 1(10). - С.60-66.
26. Державна служба статистики: Експрес-випуск [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
27. Ярошенко Ю. Конкурентні позиції та фінансова стійкість виробничо-економічних систем. // Банківська справа. - 2010. - №2.
28. Носова Є.А. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. / Є.А. Носова. // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України, 2012. - №2. - С.58-64
29. Феценко О.П. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств. / О.П. Феценко. // Фінанси, облік і аудит, 2012. - № 19. - С.212-221
30. Коптева П.К. Сучасні уявлення про сутність фінансових ресурсів підприємства // Управління економічними системами: електронний науковий журнал. - 2011. - № 10.

- 31.Наумов А.В. Ключові питання управління фінансами підприємства в режимі самофінансування // Управлінський облік та фінанси. - 2012. -№ 2.
- 32.Абдукаримов І.Т., Тен Н.В. Ефективність і фінансові результати господарської діяльності підприємства: критерії та показники їх характеризують, методика оцінки та аналізу // Соціально-економічні явища і процеси. - 2011. - № 5-6.
- 33.Баснукаєв И.Ш. Фінансовий аналіз стану підприємства: завдання та методи оцінки використовуваних ресурсів // Управління економічними системами: електронний науковий журнал. - 2012. - № 45
- 34.Бердникова Т.Б. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства. - М.: Інфра-М, 2011.
- 35.Горелкіна І.А. Методичні підходи до обґрунтування системи економічних показників оцінки ефективності діяльності організації // Економічний аналіз: теорія і практика. - 2011. - № 9
- 36.Грабарєва А. Методика аналізу грошових коштів підприємстві // РИЗИК: Ресурси, інформація, постачання, конкуренція. - 2011. - № 1.3
- 37.Башнянин Г. І. Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення / Г. І. Башнянин, І. В. Лінтур // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2016. - № 2. - с. 98-101.
- 38.Романяк М. М. Фінансова стабільність: проблема інтерпретації / М. М. Романяк // Бізнес Інформ. - 2016. - № 4. - С. 21-26.
- 39.Книшек О. О. Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності / О. О. Книшек, Ю. О. Тарасенко // Економічний простір. - 2018. - № 139. - С. 171-181.
- 40.Максимова А. В. Фінансовий аналіз звітності, складеної за МСФЗ / А. В. Максимова, М. Г. Гнидюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2018. - Вип. 32. - С. 185-189
- 41.Вакульчик О. М. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу / О. М. Вакульчик, Є. В. Протасова, А. А. Нечаєва // Бізнес-навігатор. - 2019. - Вип. 1. - С. 162-168.

42. Берест М. М. Фінансовий аналіз як економічна категорія та інструмент обґрунтування управлінських рішень / М. М. Берест // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2017. - Вип. 23(3). - С. 53-57.
43. Парасій-Вергуненко І. М. Статичний і динамічний підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності суб'єктів господарювання / І. М. Парасій-Вергуненко // Фінанси України. - 2017. - № 2. - С. 81-95.
44. Рубан Л. О. Теоретичні та практичні аспекти аналізу показників ліквідності / Л. О. Рубан, Т. В. Хвостова // Економіка. Фінанси. Право. - 2018. - № 6(3). - С. 37-40.
45. Даниш С. Т. Дослідження джерел інформації для аналізу платоспроможності клієнтів / С. Т. Даниш // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2017. - № 11. - С. 38-42.
46. Іваннікова О. В. Аналіз платоспроможності як фактора фінансової стійкості малих підприємств / О. В. Іваннікова // Проблеми системного підходу в економіці. - 2017. - № 2. - С. 130-136.
47. Писарева О. А. Теоретичні аспекти аналізу показників ліквідності / О. А. Писарева // Управління розвитком. - 2013. - № 12. - С. 68-70.
48. Івахів Ю. О. Аналіз фінансового стану підприємства: питання ліквідності / Ю. О. Івахів, С. Р. Романів // Фінанси, облік і аудит. - 2013. - № 2. - С. 198-204.
49. Мулик Я. І. Ліквідність підприємств як елемент управління фінансовою безпекою: методичне та інформаційне забезпечення / Я. І. Мулик // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. - № 4. - С. 42-51.
50. П'ятницька Г. Т. Фінансова стійкість як базис для визначення стратегічного вектору інноваційного розвитку підприємства / Г. Т. П'ятницька, В. С. Найдюк // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 4. - С. 7-16.

51. Скаковська С. С. Фінансова стійкість підприємства та її забезпечення / С. С. Скаковська, Ю. В. Заблюк // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. - 2017. - № 1. - С. 72-79.
52. Базилінська О. Я. Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством / О. Я. Базилінська, О. І. Панченко // Проблеми економіки. - 2019. - № 1. - С. 89-94.
53. Терен Г. М. Система показників аналізу ліквідності підприємства / Г. М. Терен // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 8. - С. 36-41.
54. Скаковська С. С. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення / С. С. Скаковська, У. О. Пугайко // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. - 2017. - № 1. - С. 38-46.
55. Максимова А. В. Фінансовий аналіз звітності, складеної за МСФЗ / А. В. Максимова, М. Г. Гнидюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2018. - № 32. - С. 185-189.
56. Батракова Т. І. Рання діагностика та фінансовий аналіз стану підприємства як частина антикризисного управління / Т. І. Батракова, В. В. Конев // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. - № 17(2). - С. 57-59.
57. Пилипенко О. Методика аналізу та шляхи поліпшення фінансового стану підприємства / О. Пилипенко, О. Іванченко // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. - 2015. - № 34. - С. 480-487.

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
2016	1	01	
Підприємствосваривство з обмеженою відповідальністю "КЛІМАТТЕХСЕРВІС за ЄДРПОУ	35123039		
Територія Солом'янський за КОАТУУ	8038900000		
Організаційно-правова форма господарствство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності споруд електропостачання та електрокомун за КВЕД	42,22		
Середня кількість працівників	6		

Адреса, телефони 03065, м. Київ, просп. Космонавта Комаровського, 42, тел: (044)3323510

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком (окрім розділу IV Звіту про фінансові

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код	На початок	На кінець
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		8,5
Основні засоби	1010	3,7	2,8
первісна вартість	1011	175,3	175,3
знос	1012	-171,1	-175,5
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	3,7	11,3
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	243,9	487,3
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію,	1125		
Дебіторська заборгованість за за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	3,2	12,3
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	42,8	10,9
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	8,2	14,4
Витрати майбутніх періодів	1170		0,8
Інші оборотні активи	1190		100,8
Усього за розділом II	1195	298,1	626,5
III. Необоротні активи, утримувані для	1200		
Баланс	1300	301,8	637,8

Продовження додатку А

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100	100
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий)	1420	4,5	-47,0
Неоплачений капітал	1425	( )	(25)
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495	104,5	28,0
II. Довгострокові зобов'язання і			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	1,5	0,4
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		3,7
розрахунками з оплати праці	1630	7,3	3,4
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	1,2	
Інші поточні зобов'язання	1690	43,6	602,3
Усього за розділом III	1695	197,3	609,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з			
Баланс	1900	301,8	637,8

Керівник _____ Распєвалін В.В.

Головний бухгалтер _____ Несєненко С.М.

¹ Визначаєтьє в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Б

Додаток 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)
 Підприємство: товариство з обмеженою відповідальністю "КЛІМАТТЕХСЕРВІС за ЄДРПОУ
 Територія: Солом'янський за КОАТУУ
 Організаційно-правова форма господарства: товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
 Вид економічної діяльності: споруд електропостачання та електрокомун за КВЕД
 Середня кількість працівників: 6
 Адреса, телефони: 03065, м. Київ, просп. Космонавта Комаровського, 42, тел: (044)3323510
 Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком (окрім розділу IV Звіту про фінансові
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2017	1	01
35123039		
8038900000		
240		
42,22		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2016 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код	На початок	На кінець
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8,5	
Основні засоби	1010	2,8	7,3
первісна вартість	1011	175,3	183,8
знос	1012	(175,5)	(176,5)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	11,3	7,3
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	487,3	25,4
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію,	1125		2,7
Дебіторська заборгованість за за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	12,3	5,8
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10,9	
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	14,4	5,0
Витрати майбутніх періодів	1170	0,8	0,8
Інші оборотні активи	1190	100,8	1,8
Усього за розділом II	1195	626,5	41,5
III. Необоротні активи, утримувані для	1200		
Баланс	1300	637,8	48,8

Продовження додатку Б

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100	100
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий)	1420	-47,0	-35,4
Неоплачений капітал	1425	(25)	(25)
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495	28,0	39,6
II. Довгострокові зобов'язання і			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	0,4	2,5
у тому числі з податку на прибуток	1621		2,5
розрахунками зі страхування	1625	3,7	
розрахунками з оплати праці	1630	3,4	
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	602,3	6,7
Усього за розділом III	1695	609,8	9,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з			
Баланс	1900	637,8	48,8

Керівник _____ Распєвалін В.В.

Головний бухгалтер _____ Несєненко С.М.

* Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)
Підприємство/варіант з обмеженою відповідальністю "КЛІМАТТЕХСЕРВІС за СДРПОУ
Територія Солом'янський за КОАТУУ
Організаційно-правова форма господарства з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
Вид економічної діяльності/спрود електропостачання та електрокомун за КВЕД
Середня кількість працівників 6
Адреса, телефон: 03065, м. Київ, просп. Космонавта Комаровського, 42, тел: (044)3323510
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком (окрім розділу IV Звіту про фінансові
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2018	1	01
35123039		
8038900000		
240		
42,22		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код	На початок	На кінець
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	7,3	5,2
первісна вартість	1011	183,8	183,8
знос	1012	(176,5)	(178,6)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	7,3	5,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	25,4	24,4
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію,	1125	2,7	160,9
Дебіторська заборгованість за за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	5,8	0,5
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		4,8
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	5,0	3,7
Витрати майбутніх періодів	1170	0,8	
Інші оборотні активи	1190	1,8	17,1
Усього за розділом II	1195	41,5	211,4
III. Необоротні активи, утримувані для	1200		
Баланс	1300	48,8	216,6

Продовження додатку В

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100	100
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий)	1420	-35,4	-20,5
Неоплачений капітал	1425	(25)	(25)
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495	39,6	54,5
II. Довгострокові зобов'язання і			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		113,4
розрахунками з бюджетом	1620	2,5	5,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	2,5	3,3
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	6,7	43,5
Усього за розділом III	1695	9,2	162,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з	1700		
Баланс	1900	48,8	216,6

Керівник

Распєвалін В.В.

Головний бухгалтер

Несєненко С.М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Г

Додаток 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)
Підприємство/свариство з обмеженою відповідальністю "КЛІМАТТЕХСЕРВІС за ЄДРПОУ
Територія Солом'янський за КОАТУУ
Організаційно-правова форма господарства з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
Вид економічної діяльності споруд електропостачання та електрокомун за КВЕД
Середня кількість працівників 6
Адреса, телефони 03065, м. Київ, просп. Космонавта Комаровського, 42, тел: (044)3323510
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком (окрім розділу IV Звіту про фінансові
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2019	1	01
35123039		
8038900000		
240		
42,22		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код	На початок	На кінець
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		4,2
Основні засоби	1010	5,2	3,3
первісна вартість	1011	183,8	183,8
знос	1012	(178,6)	(180,5)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	5,2	7,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	24,4	42,7
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію,	1125	160,9	3,5
Дебіторська заборгованість за за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	0,5	11,6
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4,8	61,2
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	3,7	7,8
Витрати майбутніх періодів	1170		1,8
Інші оборотні активи	1190	17,1	10,4
Усього за розділом II	1195	211,4	139,0
III. Необоротні активи, утримувані для			
Баланс	1300	216,6	146,5

Продовження додатку Г

I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100	100
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий	1420	-20,5	8,4
Неоплачений капітал	1425	(25)	(25)
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495	54,5	83,4
II. Довгострокові зобов'язання і			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	113,4	24,2
розрахунками з бюджетом	1620	5,2	10,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	3,3	6,4
розрахунками зі страхування	1625		4,0
розрахунками з оплати праці	1630		6,4
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	43,5	18,2
Усього за розділом III	1695	162,1	63,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з			
Баланс	1900	216,6	146,5

Керівник _____ Распевалін В.В.

Головний бухгалтер _____ Несененко С.М.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.